

The Bigger Picture

Globaalhariduse kursus koolitajatele: õppesessioonide kavad

Käesolev väljaanne peegeldab autorite seisukohti ning Komisjon ei ole vastutav edastatud või avaldatud teabe kasutamise eest.

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
MOODUL 1 MAJANDUS JA GLOBALISEERUMINE	
1. õppesessiooni kava	5
2. õppesessiooni kava	11
3. õppesessiooni kava	17
MOODUL 2 – GLOBAALNE KOMMUNIKATSIOON	
1. õppesessiooni kava	22
2. õppesessiooni kava	27
3. õppesessiooni kava	30
MOODUL 3 – HARIDUS	
1. õppesessiooni kava.....	38
2. õppesessiooni kava	43
3. õppesessiooni kava	48
MOODUL 4 – VAESUS, NÄLJAHÄDA JA ALATOITUMINE	
1. õppesessiooni kava	52
2. õppesessiooni kava	57
MOODUL 5 – INIMÕIGUSED JA SOTSIAALNE ÕIGLUS	
1. õppesessiooni kava	60
2. õppesessiooni kava	63
3. õppesessiooni kava	66
4. õppesessiooni kava	70
MOODUL 6 – DEMOKRAATIA JA GLOBAALNE KODAKONDSUS	
1. õppesessiooni kava	73
2. õppesessiooni kava	77
3. õppesessiooni kava	84
MOODUL 7 – ENERGIA	
1. õppesessiooni kava	89
2. õppesessiooni kava	93
3. õppesessiooni kava	97

MOODUL 8 – KESKKOND, SAASTATUS ja KESKKONNAHARIDUS	
1. õppesessiooni kava	101
2. õppesessiooni kava	105
3. õppesessiooni kava	109
MOODUL 9 – PEDAGOOGILISED OSKUSED	
1. õppesessiooni kava	113
MOODUL 10 – DIGITAALSED OSKUSED	
1. õppesessiooni kava	119

SISSEJUHATUS

Käesolev koolitajate koolituskursuse „Gloaalharidus koolitajatele“ on osa Erasmus Plus strateegilise partnerluse projektist „The Bigger Picture“, mis viidi läbi aastatel 2018-2020. Välja antakse see kolmes osas: „Kursuse kirjeldused“, „Õppesessioonide kavad“ ja „Ressursid“. Õpiväljundite üksikasjalikumaks käsitlemiseks tuleks käesolevat osa kasutada koos „Kursuse kirjeldustega“ ning igaks sessiooniks vajalike materjalide tarvis tuleks pöörduda „Ressursside“ osa poole.

Kursus põhineb koolitajate globaalhariduse raamõppekaval, mis töötati välja samuti antud projekti raames ja mis määratleb täiskasvanute koolitajate pädevused, et pakkuda globaalset haridust professionaalselt, kompetentselt ja tõhusalt.

Käesolev osa hõlmab iga mooduli auditoorsete õppesessioonide kavu eeldusel, et kogu kursus viiakse läbi kombineeritud õppe formaadis. Iga mooduli tarvis on toodud õppesessioonide kavad, mille põhjal läbida „Kursuse kirjeldustes“ toodud õppesisu. Kava kohaselt läbitakse ühe õppesessiooni jooksul üks teemaplokk ning iga õppesessioon kestab kolm tundi, samas võib mõnele moodulile kulutada vähem aega, kuivõrd õppesessioonides võib käsitleda enam kui ühte teemaplokki. Igas õppesessiooni kavas on lingid, mis suunavad teid lehekülgedele, kust leiab lisainformatsiooni ja -vahendeid, kuid ärge unustage, et internet ei ole staatiline ning mõned lingid ei pruugi varsti enam toimida.

MOODUL 1 MAJANDUS JA GLOBALISEERUMINE

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Globaalne kaubandus ja rahvusvahelised tehingud
Õppesessiooni õpiväljund(id)	1.2, 1.3, 1.4, 1.5
Sisu	<p>1.1.2 Selgitada mittespetsialistidest kuulajaskonnale globaalse majanduse tähendust kaasaegse teaduskirjanduse ja asjakohaste näidete põhjal.</p> <p>1.1.3 Analüüsida rahvusvahelise poliitika peamisi arengusuundumusi, mis näitlikustavad selle mõju majanduse üleilmastumise hetkeseisule.</p> <p>1.1.4 Selgitada kaasaegses meedias enim kajastatud peamiste rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide mõju ning kirjeldada nende individuaalset rolli.</p> <p>1.1.5 Selgitada mittespetsialistidest kuulajaskonnale mõiste „vahetuskurss“ praegust tähendust majanduses ning kuidas seda määratlevad riikide keskpangad või turu pakkumise ja nõudmise mehhanismid, näitlikustades antud teemasid asjakohaste näidetega.</p>

Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)				
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10'	Sissejuhatus	<p>Koolitaja tutvustab teemat esitlusega ja esitab rühmale küsimusi.</p> <p>Koolitaja selgitab õppijatele ümberpööratud õppe põhimõtteid ning teavitab neid, et neil tuleb väljaspool klassiruumi teatud tegevusi ette valmistada.</p>	Vaatlus	Vahend #1
30'	Tegevus, mille põhjal selgitada mittespetsialistidest kuulajaskonnale globaalse majanduse tähendust kaasaegse teaduskirjanduse ja asjakohaste näidete põhjal (5.1.2)	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Enne tundi vaatavad õppijad lühikest videoklippi, mis tutvustab neile globaalse majanduse põhimõtteid. Tunniks tuleb neil leida mõni näide globaalselt tegutsevast organisatsioonist.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Koolitaja näitab tunnis videoklippi ning arutleb õppijatega antud teemal ning vastab nende küsimustele.</p> <p>Õppijad töötavad paaris. Kasutades eelnevalt leitud infot globaalsetest ettevõtetest, vastavad nad töölehe küsimustele, millega hinnatakse, mida nad on õppinud, kuidas õpitut mõistnud ja rakendanud. Täidetud töölehe põhjal annavad õppijad rühmale tagasisidet.</p>	<p>KÜSIMUSED JA VASTUSED</p> <p>Täidetud tööleht</p>	Vahend #2

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
35'	Tegevus, mille põhjal analüüsida rahvusvahelise poliitika peamisi arengusuundumusi, mis näitlikustavad selle mõju majanduse üleilmastumise hetkeseisule. (5.1.3).	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Õppijatel palutakse lugeda artiklit ajalehest <i>The Guardian</i>.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p><i>The Guardiani</i> artikli põhjal toimub rühmaarutelu, mis võimaldab õppijatel paigutada üksikuid majandusnähtusi laiemasse ajaloolisse majanduslike muutuste ja globaliseerumise konteksti.</p> <p>Arutelu käigus esitab koolitaja arutelu edasiviimiseks vastavaid küsimusi. Koolitaja palub õppijatel arutada küsimusi esmalt paaris ning seejärel jagada mõtteid kogu rühmaga.</p>	<p>Arutlemisoskus</p> <p>Strateegiline küsitlemine</p> <p>Aktiivõppemeetod <i>think/pair/share</i></p>	<p>Vahend #3</p>
	Tegevus, millega selgitada peamiste rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide mõju ja nende individuaalset rolli. (5.1.4)	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Õppijad vaatavad erinevaid 1,5-2-minutilisi videoklippe. Videos selgitatakse järgmiste rahvusvaheliste majandusorganisatsioonide tegevust:</p> <p>Euroopa Liit (EL)</p> <p>Rahvusvaheline Valuutafond (IMF)</p> <p>Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO)</p>		<p>Vahend #4</p>

		Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO)		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
50'		<p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Tunnis viiakse läbi veebiküsitlus, et kontrollida õppijate teadmisi videotes käsitletud rahvusvahelistest majandusorganisatsioonidest.</p> <p>Koolitaja käib vastused üksikasjalikult läbi, et kinnistada arusaamist ja vastata õppijate küsimustele.</p> <p>Klass jagatakse 3-4-liikmelisteks gruppideks ning igale grupile antakse üks videos käsitletud organisatsioonidest. Samuti valib koolitaja igale rühmale ühe teema Vahendis #3 käsitletud aktuaalsetest küsimustest. Rühm uurib ühiselt antud teemat ning loob PowerPoint-esitluse, kuidas antud organisatsioon võiks mõjutada antud aktuaalset teemat.</p> <p>Seejärel esitlevad õppijad oma tulemusi kogu rühmale, jälgides, et iga rühma liige saab sõna. Esitluse järel peavad nad olema vajadusel valmis vastama kuulajate küsimustele ning andma lisaselgitusi esitlusteema kohta.</p>	<p>Kahoot küsitlus</p> <p>Küsimused ja vastused</p> <p>Vaatlus</p> <p>Esitlused</p> <p>Oskus küsimustele vastata</p>	

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
35'	Tegevus, millega selgitada mõiste „vahetuskurs“ praegust tähendust majanduses ning kuidas seda määratlevad riikide keskpaangad või turu pakkumise ja nõudmise mehhanismid, näitlikustades antud teemasid asjakohaste näidetega	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Enne tundi vaatavad õppijad kahte videoklippi alljärgnevatel teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sissejuhatus vahetuskursi teemasse (#5) • Välisvaluutaturud (#6) <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Koolitaja viib läbi strateegilise küsitluse, et tagada, et õppijad on mõistnud videoklippide sisu. Koolitaja tutvustab teemat „Kuidas vahetuskursid toimivad“, millega käib kaasas artikkel, mida õppijad saavad järgida. Esitluse käigus palutakse õppijatel osaleda aktiivselt tegevustes nagu rühmaarutelu, mõtete jagamine naabri ja rühmaga, asjakohaste näidete uurimine õpitu kinnistamiseks.</p>	<p>Küsimused ja vastused</p> <p>Küsimused ja vastused</p> <p>Aktiivõppemeetod <i>think/pair/share</i></p> <p>Rühmaarutelu</p>	<p>Vahend #5</p> <p>Vahend #6</p> <p>Vahend #7</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sisu kokkuvõte	TUNNIEELNE TEGEVUS		

		<p>Pärast teemapeatüki lõppu kirjutavad õppijad eneseanalüüsi oma seisukohtadest ja väärtustest antud teema valguses.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS Eneseanalüüsi lühisarutelu. Õppijate teadmisi testitakse Socratic veebitestiga, mis põhineb teemapeatüki õpiväljunditel</p>	<p>Eneseanalüüs</p> <p>Socratic veebihindamine</p>	
10'	Tagasiside ja lõpetus	<p>Lühike ühisarutelu, mida õppijad on antud teema käigus omandanud.</p> <p>Õppijatele jagatakse täitmiseks hindamiselehed.</p>	<p>Täidetud hindamiselehed</p>	

2. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Migratsioon ja inimeste liikumine		
Õppesessiooni õpiväljund(id)		2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6		
Sisu		<p>1.2.2 Kirjeldada üksikasjalikult erinevaid migratsiooni liike (näit. emigratsioon, immigratsioon, siseränne, väljaränne), viidates erinevatele näidetele kõikjal maailmas.</p> <p>1.2.3 Kirjeldada kõiki migratsiooni põhjuseid erinevates riikides, viidates asjakohastele näidetele kõikjal maailmas.</p> <p>1.2.4 Kirjeldada, kuidas globaliseerumine ja sellega seonduv liberaliseerimispoliitika on oluliselt kasvatanud tööjõu piiriülest liikumist, viidates asjakohastele kaasaegse globaalmajanduse näidetele.</p> <p>1.2.5 Näitlikustada migratsiooni mõju kohalikule majandusele ning jätkusuutlikule arengule ettekandega, kasutades sobivaid vahendeid ja allikaid.</p> <p>1.2.6 Selgitada, kuidas globaliseerumine ja migratsioon on teravdanud majanduslikku ebavõrdsust erinevate riikide vahel, tuues asjakohaseid näiteid sobivate vahendite ja andmeallikate toel.</p>		
Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)				
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

10'	Sissejuhatus	<p>Koolitaja tutvustab teemat esitlusega ja esitab rühmale küsimusi.</p> <p>Koolitaja selgitab õppijatele ümberpööratud õppe põhimõtteid ning teavitab neid, et neil tuleb väljaspool klassiruumi teatud tegevusi ette valmistada</p>	Vaatlus	Vahend #1
35'	<p>Tegevus erinevate migratsiooniliikide kirjeldamiseks. (5.2.2)</p> <p>Tegevus erinevate migratsiooni põhjuste kirjeldamiseks eri riikides. (5.2.3)</p>	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Enne tundi töötavad õppijad läbi Vahendi 2 – Sissejuhatus migratsiooni, ning Vahendi 3 – Peamised migratsioonialased terminid</p> <p>Antud vahendid käsitlevad migratsiooni eri liike (5.2.2) ning migratsiooni põhjuseid (5.2.3). Õppijad analüüsivad ka eri migratsiooniliikide näiteid ja põhjuseid kõikjal maailmas ning on valmis esitama antud teavet ka tunnis.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Õppijate teadmisi migratsiooni liikide ja põhjuste kohta kontrollitakse veebitestiga.</p> <p>Seejärel toovad õppijad näiteid migratsioonist eri riikides ning nende põhjustest, millele järgnevad kuulajate küsimused ja arutelu.</p>	<p>Veebitest</p> <p>Küsimused ja vastused</p> <p>Arutelu</p>	<p>Vahend #2</p> <p>Vahend #3</p> <p>Vahend #4</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

40'	Tegevus, et kirjeldada, kuidas globaliseerumine ja sellega seonduv liberaliseerimispoliitika on oluliselt kasvatanud tööjõu piiriülest liikumist, viidates asjakohastele kaasaegse globaalmajanduse näidetele. (5.2.4)	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS Õppijad loevad uurimust pealkirjaga „Töajõuturu mõju immigratsioonile“ (“The Labour Market Effects of Immigration”). Neil palutakse otsida asjakohaseid ja kaasaegseid näiteid riikidest, kus tööjõu liikuvus on migratsiooni tõttu oluliselt suurenenud. Õppijatel palutakse mõelda, millist mõju on see avaldanud nende praegusele elukohariigile või päritoluriigile.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS Õppijad jagavad analüüsi tulemusi paaristöö käigus oma partneriga ning võrdlevad tulemusi riikide kaupa. Nad kujutavad tulemusi pabertahvil. Seejärel liiguvad õppijad ühe postri juurest teise juurde ning küsivad autoritelt teema kohta lisaküsimusi. Sellele järgneb ühisarutelu, millist mõju on globaliseerumine avaldanud tööjõule erinevates riikides ning kuidas see võiks mõjutada antud riikide hoolekandesüsteeme.</p>	<p>Rühmaesitlus klassiruumis</p> <p>Vastastikude hindamise vaatlus / küsitlemine</p> <p>Õppijate arvamused</p>	<p>Vahend #5</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
		TUNNIEELNE TEGEVUS		

40'	Migratsiooni mõju kohalikule majandusele ning jätkusuutlikule arengule. (5.2.5)	<p>Õppijad vaatavad videoklipi pealkirjaga „Immigratsioonimajandus“ (“The Economics of Immigration”) ning teevad tunni tarvis vastavaid märkmeid</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Koolitaja tutvustab jätkusuutliku arengu teemat ning ÜRO jätkusuutliku arengu agendat antud eesmärkide saavutamiseks.</p> <p>Videos ja ÜRO dokumendis toodud informatsiooni põhjal uurivad õppijad rühmatöö käigus, kuidas migratsioon antud eesmärke mõjutab. Rühmad valmistavad ette esitluse ning tutvustavad tulemusi klassis, millele järgnevad kuulajate küsimused.</p> <p>Koolitaja tutvustab BBC artiklit „European Fruit Pickers Shun Britain”, et näitlikustada migratsiooni mõju kohalikule majandusele. Sellele järgneb strateegiline küsitlemine.</p> <p>Õppijatel palutakse samades rühmades lugeda läbi PWC uurimuse “The Impact of Migrants on London” tulemused ning arutleda, kuidas need võiksid mõjutada kohalikku majandust. Sellele järgneb rühmaarutelu migratsiooni mõjust Londonile.</p>	<p>Õppijate märkmed</p> <p>Strateegiline küsitlemine</p> <p>Rühmaesitlus, millele järgneb küsimuste ja vastuste sessioon</p> <p>Strateegiline küsitlemine</p> <p>Ühisarutelu</p>	<p>Vahend #6</p> <p>Vahend #7</p> <p>Vahend #8</p> <p>Vahend #9</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

30'	Tegevus, millega selgitada, kuidas globaliseerumine ja migratsioon on teravdanud majanduslikku ebavõrdsust erinevate riikide vahel. (5.2.6)	<p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Õppijad vaatavad lühikest videoklippi, kuidas globaliseerumise ja migratsiooni mõju võib kaasa tuua majanduslikku ebavõrdsust rikaste ja vaeste riikide vahel. Neil palutakse video vaatamise käigus vastata küsimustele, et tagada keskendumine olulistele punktidele.</p> <p>Õppijad otsivad rühmatööna vastavaid näiteid ning esitlevad neid tervele klassile. Sellele järgneb arutelu, kuidas majanduslikud muutused julgustavad aina enam inimesi oma kogukonnast lahkuma ja asuma tööle välismaal.</p>	<p>Vastused video sisu kohta esitatud küsimustele</p> <p>Uurimuse tulemused</p> <p>Arutelu</p> <p>Küsimused ja vastused</p>	Vahend #10
20'	Sisu kokkuvõte	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Pärast teemapeatüki lõppu kirjutavad õppijad eneseanalüüsi oma seisukohtadest ja väärtustest antud teema valguses.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Eneseanalüüsi lühiarutelu.</p> <p>Õppijate teadmisi testitakse Socratic veebitestiga, mis põhineb teemapeatüki õpiväljunditel</p>	<p>Eneseanalüüs</p> <p>Socratic veebihindamine</p>	

5'	Tagasiside ja lõpetus	Lühike ühisarutelu, mida õppijad on antud teema käigus omandanud. Õppijatele jagatakse täitmiseks hindamiselehed.	Täidetud hindamiselehed	

3. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Globaalne majandus ja rahvusvahelised tehingud
Õppesessiooni õpiväljund(id)	3.2, 3.3, 3.4, 3.5
Sisu	<p>1.3.2 Selgitada globaalse majandusliku ebavõrdsuse ja globaalse vaesuse mõisteid kaasaegses kontekstis rühma- või paaris arutelus.</p> <p>1.3.3 Analüüsida eri riikide majandusliku ebavõrdsuse peamisi põhjuseid kaasaegses globaalses kontekstis, mis sobib väitlusteks kas rühmas või individuaalsete õppijate vahel.</p> <p>1.3.4 Näitlikustada majanduslikke ja poliitilisi seoseid vaeste ja arenenud riikide vahel kaasaegses globaalses kontekstis, kasutades selget ja arusaadavat esitlust vastavate vahendite ja allikatega.</p> <p>1.3.5 Tutvustada mittespetsialistidest kuulajaskonnale või õppijatele suurima majandusliku ebavõrdsusega riike ning selgitada nende iseärasusi.</p>
Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)	

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10'	Sissejuhatus	<p>Koolitaja tutvustab teemat esitluse põhjal ja esitab rühmale küsimusi.</p> <p>Koolitaja selgitab õppijatele ümberpööratud õppe põhimõtteid ning teavitab neid, et neil tuleb teha ülesandeid väljaspool klassiruumi.</p>	Vaatlus	Vahend #1
25'	Tegevus, millega selgitada globaalse majandusliku ebavõrdsuse ja globaalse vaesuse mõistet aktuaalses globaalses kontekstis. (5.3.2)	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Õppijad loevad artiklit veebilehelt www.inequality.org, mis tutvustab ja selgitab globaalse majandusliku võrdsuse mõistet.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Artikli põhiteemade kordamine, millele järgneb paaristöö. Igale paarile antakse kaks riiki, üks arenenud ja teine arengumaa, ning neil tuleb uurida ja võrrelda antud majanduskeskkondi.</p> <p>Järgneb rühmaarutelu, mille käigus õppijad jagavad oma tulemusi ning arutlevad antud riikide jõukuse/vaesuse ja ebavõrdsuse üle.</p>	<p>Küsimused ja vastused</p> <p>Uurimistegevuse jälgimine</p> <p>Osalemine arutelus</p>	Vahend #2

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40'	Tegevus, mille käigus analüüsida eri riikide majandusliku ebavõrdsuse peamisi põhjuseid kaasaegses globaalses kontekstis (5.3.3)	<p>TUNNIEELNE TEGEVUS</p> <p>Õppijad vaatavad videoklipi sissetuleku ja jõukuse ebavõrdsusest ja selle põhjustest. Õppijad teevad märkmeid, mis võetakse tundi kaasa.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS</p> <p>Õppijad jagatakse väikestesse rühmadesse ning nad osalevad viktoriinis, mis kontrollib nende teadmisi esimesel õppesessioonil ja videos käsitletud globaalse ebavõrdsuse teemast.</p> <p>Samad paarid analüüsivad kahte riiki, miks antud riikide vahel on nii suur ebavõrdsus. Tulemusi tutvustatakse esitlusena, mille märkmetes olevat infot tutvustatakse rühmale ning vastatakse küsimustele.</p> <p>Õppijatel palutakse esitluses kasutada erinevaid infoesitluse viise, näiteks tabelleid, graafikat, andmetabelleid, graafilisi illustratsioone.</p>	<p>Viktoriin</p> <p>Esitlus</p> <p>KÜSIMUSED JA VASTUSED</p>	<p>Vahend #3</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Tegevus, millega näitlikustada	TEGEVUS TUNNIS		

30'	vaesemate ja arenenud riikide majanduslikke ja poliitilisi suhteid praeguses globaalses kontekstis. (5.3.4)	Koolitaja teeb ettekande, kuidas majandus ja poliitika on arenenud ja arenevates riikides omavahel seotud ning milline on antud riikide poliitiliste olukordade põhjuslikud seosed. Koolitaja vastab seejärel rühma küsimustele, millele järgneb koolitaja strateegiline küsitlemine, et hinnata rühma arusaamist antud teemast.	KÜSIMUSED JA VASTUSED	Vahend #4
45'	Tegevus, millega tuvastada suurima majandusliku ebavõrdsusega riigid, tuues välja nende eriomased tunnused. (5.3.5)	TEGEVUS TUNNIS Õppijad uurivad väikestes rühmades, milliseid riike iseloomustab suurim majanduslik ebavõrdsus, tuues välja nende eriomased tunnused. Õppijad koostavad asjakohase teabega andmelehed, mida jagatakse kogu rühmaga. See peab sisaldama teksti, graafikuid, pilte ja tabelleid. Klassis hinnatakse üksteise andmelehti.	Rühmatöö vaatlus Täidetud andmelehed Vastastikune hindamine.	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sisu kokkuvõte	TUNNIEELNE TEGEVUS		

		<p>Pärast teemapeatüki lõppu kirjutavad õppijad eneseanalüüsi oma seisukohtadest ja väärtustest antud teema valguses.</p> <p>TEGEVUS TUNNIS Eneseanalüüsi lühisarutelu. Õppijate teadmisi testitakse Socrative veebitestiga, mis põhineb teemapeatüki õpiväljunditel</p>	<p>Eneseanalüüs</p> <p>Socrative veebihindamine</p>	
10'	Tagasiside ja lõpetus	<p>Lühike ühisarutelu, mida õppijad on antud teema käigus omandanud.</p> <p>Õppijatele jagatakse täitmiseks hindamislehed.</p>	Täidetud hindamislehed	

MOODUL 2 – GLOBAALNE KOMMUNIKATSIOON

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema 1	Digitaalse suhtluse kommunikatsioonistrateegiad
Õppesessiooni õpiväljund(i)d	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>2.1.1 hallata ja kontrollida peamisi sotsiaalvõrgustikke.</p> <p>2.1.2 selgitada, kuidas osaleda vastutustundlikult ja õiguspäraselt veebisuhtluses.</p> <p>2.1.3 käsitleda internetis tegutsemise/töötamise probleemkohti.</p> <p>2.1.4. ära tunda stereotüüpe.</p>
Kestus	3 juhendatud tundi
Sisu	ITK kirjaoskus, peamised sotsiaalvõrgustikud: Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn ja Google'i keskkond, samuti Yahoo, Microsoft; privaatsuspoliitika ja turvalisus; stereotüübid.
Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)	

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45 min	Ettevalmistav ülesanne Enesehindamine	<ol style="list-style-type: none"> Osalejad arutavad oma veebikogemusi ja sotsiaalset suhtlust internetis, mida nad hiljem kasutavad ka oma õppijatega. Ka ruum on osaline, seega paigutatakse toolid ruumis ringikujuliselt. Osalejad tõusevad vastamiseks püsti ning seejärel istuvad. Eesmärk on hinnata ennast, kuidas internet on meie elu muutnud. Küsige esimene küsimus ning seejärel jagage laiali tööleht: „Kuidas on internet mu elu muutnud?“ 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatus	Tööleht #1
30 min	Ettevalmistav ülesanne ITK kirjaoskus: teadlikkus veebižanritest, teabemelelahutus, libauudised või faktipõhised usaldusväärased lood.	<ol style="list-style-type: none"> <i>Fakt või väljamõeldis:</i> Koolitajad panevad enda kohta kirja neli fakti, millest üks ei ole tõsi. Teised peavad üles kirjutama selle fakti, mis nende arvates ei ole tõene. Kui kõik on kuulatud, püüab iga osaleja tuvastada, milline 'fakt' tema naabrite kohta ei ole tõene ning miks nad nii arvavad. Kontrollige, mitu inimest arvasid õigesti. Seejärel selgitab koolitaja, mis on libauudised, usaldusväärased allikad ja teabemelelahutus. Internet kui kommunikatsiooni ja informatsiooni allikas. Looge ise libauudiseid vastava generaatoriga. 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatus	Lingid: Libauudiste generaator: https://www.fodey.com/generators/newsaper/snippet.asp "libauudised" https://www.summer.harvard.edu/inside-summer/4-tips-spotting-fake-news-story Teabemelelahutus: https://books.google.es/books?id=jM3KDwAAQBAJ&pg=PA73&lp

				g=PA73&dq=Infotainment+oxford&source=bl&ots=U-XdX916iz&sig=ACfU3U3bEzqF2j41murJVATw6yUCoVc8Qg&hl=es&sa=X&ved=2ahUKEwiclKSzjonpAhWRDGMBHZXMDMk4ChDoATAAegQlChAB#v=onepage&q=Infotainment%20oxford&f=false
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamiseetodid	Vahendid
30 min	Õppida tundma peamisi sotsiaalvõrgustikke.	<ol style="list-style-type: none"> Õppida tundma peamisi sotsiaalvõrgustikke alates Google'i keskkonnast, Facebook, Telegram, Twitter, Instagram, ja LinkedIn. Sõnumisuhtlus: WhatsApp, Facetime ja Telegram, ja muud. Koolitaja ja õppijad uurivad koos antud ettevõtete veebilehti. <ol style="list-style-type: none"> Facebook: suhtlus sõprade/sugulastega. Reklaamitegevus. Twitter: saada teavet inimestest/asutustest, keda sa ei tunne. Reklaamitegevus. Instagram: sama, kuid pildipõhine. LinkedIn: sama, kuid tööalasel eesmärgil. Google & Microsoft keskkonnad: veebivahendid, email, esitlused, pilveteenused... Koolitaja avab iga platvormi kasutustingimuste lehe, et näidata, kui pikad ja keerulised need on. 	<p>Praktiline tegevus, Osalus Vaatlus</p>	<p>Lingid:</p> <p>https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1741-3729.2004.00008.x</p> <p>https://www.investopedia.com/terms/s/social-networking.asp</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Social_network</p> <p>Koolitaja võib külastada veebilehti nagu</p>

	Küpsised, privaatsus, jälgimine.	<p>4. Seejärel alustab koolitaja arutelu küpsiste, privaatsuse ja jälgimise üle. Ohtlikke ja/või ebaseaduslikke tegevusi käsitletakse koos näidetega.</p> <p>5. Käsitletakse küberkuritegusid ja küberkahju, näiteks vihakõne, küberjälitamist või soolist survet, ning soovitatakse sellest hoiduda (nagu ka päriselus).</p>		<p>https://gdpr.eu/privacy-notice/ kus leidub teavet Euroopa seadusandluse (isikuandmete kaitse üldmääruse) või USA kohta</p> <p>https://www.freeprivacypolicy.com/blog/sample-privacy-policy-template/ mille põhjal selgitada vastavaid 'võõraid' mõisteid ja elemente.</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Osaleda veebisuhtluses vastutustundlikult ja seaduskuulekalt	<p>1. Käsitletakse mõistet <i>veebiprofiil</i> (isiklik, tööalane, anonüümne) ning arutletakse nende eesmärke ja võimalusi. Käsitletakse, mida teha ja mida tegemata jätta.</p> <p>2. Sotsiaalvõrgustike SWOT-analüüsi (tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud) põhjal peetakse väitlus. Õppijad kleebivad kummagi kohta seinale märkmepabereid.</p> <p>a. Osalejad kleebivad igale paneelile märkmepaberi kolme ideega: kasutajate, ettevõtete ja valitsuste tugevused ja nõrkused.</p> <p>b. Osalejad kleebivad igale paneelile märkmepaberi kahe ideega: võimalused ja ohud.</p> <p>3. Kui aega jagub, võite ka mõelda, milliseid profile nad võiksid luua (või nad on juba loonud).</p> <p>4. Arutelu tulemuste üle.</p>	<p>Õppijad kleebivad märkmepabereid SWOT-postritele.</p> <p>Praktiline tegevus, Osalus Vaatus</p>	<p>Lingid:</p> <p>https://www.internetsociety.org/resources/doc/2016/online-identity-who-me/</p> <p>https://blogthinkbig.com/the-power-of-secrets-anonymous-social-networks-start-to-spread</p> <p>https://gizmodo.com/how-to-make-your-social-media-</p>

		<p>5. Koolitaja annab ülevaate soovitudest, mida teha ja mida tegemata jätta, ning ka veebikäitumise kirjutamata reeglitest (<i>ära reageeri trollidele, kasuta läbivat suurtähte vaid karjumiseks, ära usu kõike, mida näed, 'tasuta' ei ole sama mis 'minu oma' jne</i>)</p> <p>NB! Postri ja märkmepaberi asemel võib kasutada ka veebirakendust <i>Mentimeter</i>, kus osalejad saavad reaalses küsimustele vastata, millest moodustub graafik. Sellistel juhtudel peab koolitaja selle varem valmis seadma.</p>		<p>accounts-as-private-as-po-1793949395</p> <p>https://www.cactusvpn.com/beginners-guide-to-online-privacy/online-identity/</p> <p>https://www.mentimeter.com/plans</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Stereotüübid	<p>1. Koolitaja alustab teemat positiivsete ja negatiivsete stereotüüpide ja eelarvamuste kohta, küsides:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kas teate mingeid stereotüüpe [rahvuse: brittide, hispaanlaste, itaallaste, prantslaste] kohta? Milliseid stereotüüpe teate [soo: naised, mehed] ja seksuaalsuse [LGBTBI+] kohta? Millised stereotüübid on meil inimeste kohta, kes on [sotsiaalmajanduslikult: maalt, linnast, vaesed, rikkad...]? Või ametite kohta: õpetaja, pankur, kokk... Millised stereotüübid on meil inimeste kohta, kes on [füüsiliselt: blond, pikk, paks]? Millised stereotüübid on meil kultuuri kohta [noor, vana, moslem, juut, katoliiklane...]? <p>2. Mängus mõeldakse välja või otsitakse veebist vastavaid stereotüüpe.</p>	<p>Praktiline tegevus, Osalus Vaatus</p>	<p>https://www.apa.org/monitor/may03/fighting</p> <p>https://www.who.int/ageing/about/fighting-stereotypes/en/</p>

15 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad lühikese hindamislehe küsimustiku ja osalevad 5-minutilise arutelus.	Täidetud küsimustik	Hindamisleht (lõpus)
--------	-----------------------	---	---------------------	----------------------

3. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Suhtlusprotseduuride arendamine
Õppesessiooni õpiväljund (id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>2.2.1 võidelda vanusega seotud stereotüüpide vastu, võttes ise sotsiaalmeedias aktiivse rolli.</p> <p>2.2.2 jõustada ennast, jagades teadmisi ja kogemusi oma eraelu kohta ja leides oma turvaringi.</p> <p>2.2.3 mõista ja hinnata end suhtlusprotsessi kaudu.</p> <p>2.2.4 väärtustada vanemate inimeste kogemust ja edastada seda sotsiaalvõrgustikes.</p> <p>2.2.5 luua ühtekuuluvustunnet ja ühiskondlikku tunnustust.</p>
Kestus	3 juhendatud tundi
Sisu	Eneseanalüüs ja suhtlusprotseduuride arendamise võtted.
Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)	

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Ettevalmistav ülesanne: pikaajalise mälu harjutus	<p>Ka ruum on osaline, seega paigutatakse toolid ruumis ringikujuliselt. Õppijad võivad jääda istuma.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Koolis</i>: Koolitaja tutvustab tegevust ja selgitab, milliseid muutusi on haridus viimastel aastakümnetel läbi teinud. Ta ütleb selle õpetaja (või koolitaja) nime, keda ja miks ta kõige paremini mäletab. Kui see ei toimunud koolis, siis teda õpetanud isiku nime (näit. ema, vend). 2. Viimane küsimus seob tegevuse alljärgnevaga, mille nimi on „Kodus“: <ol style="list-style-type: none"> a. Kui koolist koju jõudsid, kes seal olid? b. Kes aitas sul koduseid töid teha? c. Kuidas kodus olles koolile mõtlesid? 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatlus	<p>Tööleht #2</p> <p>Lingid:</p> <p>https://www.britannica.com/topic/education/Education-in-the-20th-century</p> <p>https://journals.openedition.org/histoire-education/2149</p> <p>https://www.redalyc.org/pdf/3216/321629404012.pdf</p>
30 min	Ettevalmistav ülesanne: pikaajalise mälu harjutus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ka ruum on osaline, seega paigutatakse toolid ja lauad nii, et koos saaksid töötada kaks osalejat. 2. Seejärel tutvustab koolitaja antud tegevust ja teavitab, kes paaristööd juhib: õppija A või B. 3. Kodus: Osalejad kirjeldavad klassis oma kodu või kodusid ja sealset ümbruskonda. Seejärel räägivad nad, millised olid nende suhted lähimate pereliikmetega – vanemate, sugulaste, õdede-vendadega. 4. Koolitaja liigub klassis ringi iga rühma juures ja jälgib progressi. 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatlus	Tööleht #3
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

30 min	Võrgustiku loomine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õppijad otsivad sotsiaalvõrgustikest ja internetist üldisemalt vanu või praeguseid sõpru, pereliikmeid või sugulasi. 2. <i>Naabruskonnas</i>: Naabruskonnal on nii eeliseid kui puudusi. Seal on kohti, mida vanemad inimesed regulaarselt külastavad: alates meelelahutuspaikadest kuni kohtadeni, kus nad tegutsevad kodanikena. Järgi vastavat loendit. 	Koolitaja jälgib, et iga osaleja saab sõna sekka öelda.	Tööleht #4
30 min		<ol style="list-style-type: none"> 1. Klassikalised sotsiaalvõrgustikud: eakad arutlevad selle üle, kuidas nad oma sõprade ja naabritega ühendust hoiavad. Koolitaja tuletab vajadusel meelde, et nüüd ei räägita niivõrd paikadest kuivõrd inimestest. 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatlus	Tööleht #5
30 min		<ol style="list-style-type: none"> 1. Kumbki teeb antud kogemusest kokkuvõtte, kirjeldades ja võrreldes partnerit endaga. 2. Seejärel arutletakse täheldatu üle ning milliseid sarnasusi ja erinevusi nad teineteise juures märkasid. 	Kirjalik ülesanne	
15 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad lühikese tagasisideküsimustiku ja osalevad 5-minutilise arutelus.	Täidetud küsimustik	Hindamisleht (lõpus)

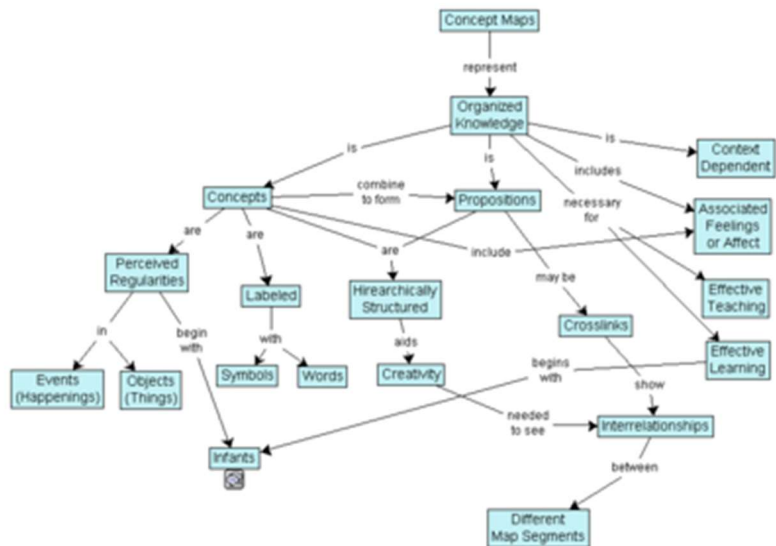
3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Webquest infootsing kui interneti päringumeetod			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad: <ul style="list-style-type: none"> 2.3.1 kasutada internetti usaldusväärse informatsiooni kogumiseks. 2.3.2 kasutada <i>webquest</i>-infopäringut kui õppemeetodit. 2.3.3 luua <i>webquest</i>-infopäringut. 			
Kestus	3 tundi			
Sisu	Webquest-infopäringud kui ITK-metoodika osa.			
Samm-sammult (üksikasjalik ülevaade sisust ja tegevustest ning neile kuluvast ajast. Kirjeldatakse tegevuste järgnevust)				
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöö • Iseseisev mõtlemine • Tehnoloogia integreerimine • Arendada probleemide 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Webquest</i>: mis ta on ja mida ta ei ole. Koolitaja tutvustab antud ülesannet. 2. Koolitaja selgitab ülesannet ja juhendab. 3. Koolitaja aitab osalejatel rühmi moodustada, seejärel annab ülesande töölehte lugeda ning arutleda selle üle, mis <i>webquest</i> on ja mida see ei ole. 	Praktiline tegevus, Osalus Vaatlus	Lugemismaterjalid: Dodge, Bernie. " Some Thoughts About WebQuests ." 1995. March, Tom. " Why WebQuests? " 1998. McGee, Patricia and Claxton, Deborah. WebQuest Template .

	lahendamise oskust.	<p>4. Iga rühm teeb omad järeldused, millele vajadusel lisatakse täienduseks mõned ideed, kui osalejad neid ei maini.</p> <p>5. Koolitaja võiks arvestada järgmiste aspektidega:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sobimatu teema kasutus. Oluline on keskenduda suurtele ja relevantsetele teemadele, mis on olulised või seostuvad õppijate huvidega. Ülesanne, mis ei ole unikaalne. <i>Webquest</i>-veebiotsingu mõte on kaasata õppijad ülesandesse, mis tundub uudne, põnev ja huvitav. Ülesanne, mis ei ole autentne. <i>Webquest</i>-veebiotsingud peaksid tegelema elulise teemaga, millest inimesed igapäevaelus hoolivad ja teadma peavad. Seega tuleks hoiduda ülesannetest, mis on 'elus' vaid kooli kontekstis, näiteks paluda neil kirjutada essee. Selle asemel peaksid ülesanded vaatlema teemasid, millega inimesed igapäevaelus tegelevad ja mille kohta neil peaks teadmisi olema. Ühekülgised allikad. Üks <i>webquest</i>-veebiotsingu eesmärkidest on pakkuda erinevaid vaatenurki ning suunata õppijaid kujundama sageli vastandlikest 'faktidest' oma arvamust. Paraku ei ole see võimalik, kui kasutada allikaid, mis kõik väidavad justkui sedasama. 		<p>Schrock, Kathy. WebQuest in Our Future: The Teacher's Role in Cyberspace.</p> <p>Starr, Linda. "Meet Bernie Dodge."</p> <p>Educationworld.com, 2012.</p> <p>Allikas: http://www.opencolleges.edu.au/informed/teacher-resources/webquests/</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	<ul style="list-style-type: none"> Koostöö 	1. Koolitaja aitab osalejatel rühmi moodustada, seejärel küsib neilt, mis <i>webquest</i> -veebiotsing nende arvates on:	Praktiline tegevus,	

<ul style="list-style-type: none"> • Iseisev mõtlemine • Tehnoloogia integreerimine • Arendada probleemide lahendamise oskust. 	<ul style="list-style-type: none"> a. Mõne fakti kopeerimine internetist? b. Veebist leitud erineva info kogumine? c. Lahknevate vaatenurkade koondamine internetimaterjalide põhjal? d. Internetist faktide otsimine, mis toetaksid sinu vaatenurka? e. Mitte ükski neist... <p>2. Koolitaja selgitab <i>webquest</i>-veebiotsingu olemust ja nende loomise viise. <i>Webquest</i>-veebiotsing on:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Viis, kuidas õppijad koondavad uut teavet ja vaatenurki, mis on tõesed, sisukad ja asjakohased. b. Eesmärk on panna õppijad argumenteerima teatud arvamuse kaitseks, mitte lihtsalt suunata neid infot koguma või kellegi teise mõtteid kordama. <p>3. <i>Webquest</i>-veebiotsingut võib kasutada erinevates olukordades ja kontekstides, näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Õppesessiooni alguses b. Ümberpööratud klassiruumis c. Juhtumiuuringus d. Diferentseeritud õppes e. Ajurünnakutel f. Mikroõppes g. Juhendikomplektis h. Aardejahis <p>allikas: https://www.bookwidgets.com/blog/2018/08/9-surprising-ways-to-use-webquests-in-your-classroom</p> <p>4. <i>Webquest</i>-veebiotsing peaks sisaldama kuute olulist osa:</p>	<p>Osalus Vaatus</p>	<p>Link:</p> <p>http://www.opencolleges.edu.au/informed/teacher-resources/webquests/ <i>Webquestide</i> tugevused ja puudused</p> <p>https://winksite.com/xhtml/ms_fo_pg_v.cfm?fid=30385&id=22492&susid=37158 <i>Webquestide</i> klassis kasutamise eelised</p> <p>https://missmwebquest.weebly.com/advantages-to-webquests.html <i>Webquestide</i> eelised ja puudused:</p> <p>https://sites.google.com/site/uoregonmidtermproject/advantages-disadvantages-of-web-quest-1 <i>Webquestide</i> kasutamine kombineeritud õppes: Mida õppijad sellest saavad?</p> <p>https://www.researchgate.net/publication/268819576-Webquest_development_in_the_blended_classroom_What_do_students_gain <i>Webquestide</i> kasutamine õppijate loetu mõistmise arendamiseks</p> <p>https://www.academia.edu/32654821/USING_WEBQUES</p>
---	--	--------------------------	---

		<p>a. Probleemi tutvustav sissejuhatus, sageli on see lühiloo või stsenaariumi vormis ning selgitab, milles ülesanne seisneb.</p> <p>b. Ülesanne: kirjeldus sellest, mis õppija on harjutuse lõpuks teinud.</p> <p>c. Protsess: milliseid etappe õppijad ülesande täitmiseks juhendi järgi läbivad.</p> <p>d. Töövahendid: ülesande täitmiseks kasutatavad materjalid, eelnevalt valitud veebilehed, raamatud, intervjuud ja video.</p> <p>e. Hindamine.</p> <p>f. Kokkuvõte.</p>		<p>T_MODEL_TO_IMPROVE_THE_STUDENTS_READING_COMPREHENSION</p> <p>WebQuest klassiruumis – mõjuanalüüs: https://www.researchgate.net/publication/228968296_WebQuest_in_the_Classroom-Analysis_of_its_Impact</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15 min	Ideeskeemid	<p>1. Iga rühm joonistab struktuuri ideeskeemi.</p> <p>2. Ideeskeem on graafilisel kujutisel põhinev õppevahend, milles hierarhiliselt jaotatud geomeetrilised kujundid on omavahel seotud joonte ja märksõnadega.</p>	<p>Juhitud arutelu.</p> <p>Iga rühma töölehed ja tulemused.</p>	<p>Ideeskeemide eelised hariduses https://www.mindjet.com/blog/2019/10/201910201910_role-mind-mapping-education/</p> <p>7 viisi ideeskeemide kasutuseks hariduses https://www.edrawsoft.com/mindmaster/7-ways-use-mindmap-education.html</p> <p>Ideeskeemid edasijõudnud õppijatele internetis https://www.mindmaps.app/</p>

3. Alusta üleval mõistest „webquest”, siis liigu struktuuris allapoole:

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Webquesti loomine	1. Koolitaja aitab õppijatel järgida järgmisi etappe: 2. Vali teema: Õppijad peavad leidma aktuaalse sündmusega seotud teema, internetis mitte laialt käsitletud vajaduse, ajaloolise sündmuse. Kui siiski keeruline, palu neil valida valdkond, mis neid huvitab, mida nad põhjalikult teavad ja tunnevad. 3. Ülesanne: kõige olulisem osa – mängureeglid. Vaata vahendite all toodud ülesannete taksonoomiast ühteteist erinevat ülesannete tüüpi: ajakirjanduslik, müsteerium, veenmine, lahend...	Iga rühma töölehed ja tulemused.	Ülesannete liigid: WebQuest Taskonomy: A Taxonomy of Tasks WebQuesti loomisprotsess https://tommarc.com/web-quests/help/design1.html WebQuestide hindamise juhend

		<p>4. Protsess: Siinkohal tulevad mängu ka õppijate valitud rollid ja ülesande täitmiseks vajalikud etapid. Vt vahendite rubriigist.</p> <p>5. Vahendid. Määratlege ajurünnaku abil teie teemaga seotud olemasolevad veebimaterjalid – tehke nimekiri märksõnadest ja otsige nende abil asjakohaseid veebilehti. Otsides lisage järjehoidjatesse aktuaalseid, täpseid ja eakohaseid lehti, mis õppijaid huvitaksid, või koostage vastav nimekiri.</p> <p>6. Hindamine. Tuleks välja töötada hindamisleht, mis järgib õppekava eesmärgi ning on õppijatele arusaadav. Vt. vahendite rubriiki.</p>		http://webquest.org/sdsu/webquestrubric.html
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Looge <i>webquest</i> ja avaldage see internetis! (1. osa)	<ol style="list-style-type: none"> Mine Google'i kontode lehele https://sites.google.com/new Loo Google konto ja mine lehele Google Saidid (Sites) (üleval paremal nurgas) või guugelda seda. Täida vajalikud lahtrid, vali oma lehele sobiv stiil ja loo oma veebileht. Vahendite rubriigist leiad lisateavet. Vali eelnevate <i>webquest</i>-veebiotsingute põhjal lehele sobiv kujundus. Loo <i>webquesti</i> struktuur: Loome <i>webquest</i>-veebiotsingu. Selleks tuleb lõpliku struktuuri loomiseni lehekülgi lisada. Kliki „Loo leht“. Vali teema ja pealkiri, kestus ja tase. Tee esimene veebiotsing. Salvesta. 	Iga rühma töölehed ja tulemused.	<p><i>Webquestide</i> näiteid veebis: http://ozline.com/webquest/croolzone/intro.htm</p> <p>http://web.archive.org/web/20050623190451/</p>

30 min	Looge <i>webquest</i> ja avaldage see internetis! (2. osa)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kui loodud lehekülj on laaditud, avaneb redaktor. 2. Külgribale tekib navigeerimismenüü koos loodud lehekülgedega. 3. Vaikimisi seab süsteem leheküljed alfabeetilisse järjekorda. Kui soovite neid teise kriteeriumi järgi reastada, klõpsake „edit sidebar“. 4. Sisenege halduspaneeli ja „Navigation“ jaotises klõpsake „edit“. 5. Kui olete sisenenud „configure navigation“, deaktiveerige „automatically organise navigation“, mis on vaikeväärtusena sisse lülitatud. Nii tekivad paremale serva lehekülgede loend ja mõned nooled. Nooltega saab lehekülgi tähistada ning vajadusel allapoole või ülespoole tõsta. Viimaks, nagu alati, klõpsake „accept“. 6. Mõned loodud lehed vajavad ka alamlehekülgi, näiteks „Tegevused“. Sellisel juhul on kõik etapid samad mis „creating a page“, kuid nüüd klõpsake „classify the page in Main page“ ning „select a different location“. 7. Valige leht, mida soovite hierarhias kõrgemale jätta, klõpsake „Select“ ning järgmisel ekraanil „create page“. 8. Kui tuleme tagasi pealehele, näeme, et see ei ole tekkinud külgribale. Et seda seal ka nähtavaks teha, tuleb meil minna tagasi „edit sidebar“ kaudu „navigation“ rubriiki ning seal redigeerida. Seal leiame nupu „add page“. 9. Siis valime uue lehe, mille oleme loonud, ja klõpsame „accept“. 10. Üles- ja allapoole suunatud nooltega tõstame selle vastava lehe alamleheküljeks. Servas näeme vastavat hierarhiat. Lõpetamiseks vajutage „accept“. 11. Järgmisena klõpsake „save changes“ ning seejärel kontrollimiseks „return to site“. Kogu protsessi tuleb korrata vastavalt vajadusele. 	Iga rühma veebitulemused	<p>Juhend: https://www.youtube.com/watch?v=8o9BHt5tdGQ</p> <p>Vaata siinseid näiteid: Hispaania keeles: https://sites.google.com/site/tallerdewebquest/vuestras-webquest</p> <p>Inglise keeles: https://sites.google.com/site/studentwebquesttemplate/</p>
--------	--	--	--------------------------	--

15 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad lühikese hindamislehe küsimustiku ja osalevad 5-minutilises arutelus.	Täidetud küsimustik	Hindamisleht
--------	-----------------------	--	---------------------	--------------

MOODUL 3 – HARIDUS

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
	Kestliku arengu eesmärgid, et tagada kaasav ja võrdsetel alustel kvaliteetne haridus ja edendada elukestvat õpet kõigi jaoks (SDG4)
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>3.1.1. Tutvustada kestliku arengu põhimõtteid, et tagada kaasav ja võrdsetel alustel kvaliteetne haridus kõikjal ning määratleda mõned sihid ja tulemusnäitajad.</p> <p>3.1.2. Selgitada kaasava, võrdsetel alustel kvaliteetse hariduse ja elukestva õppe võimaluste tähendust, toetudes taustainfole ja eesmärgi kontekstile.</p> <p>3.1.3. Arutleda tegurite üle, mis võimendavad ebavõrdset ligipääsu kvaliteetsele haridusele vastavalt usaldusväärsetes allikates avaldatud infole, tuues välja ühiskonnagrupid, kellel on piiratud või puudub ligipääs haridusele.</p> <p>3.1.4. Anda ülevaade globaalse hariduse hetkeolukorrast, kasutades usaldusväärsetes allikates avaldatud infot, et näidata esimese, teise või kolmanda astme haridusele ligipääsu taset erinevates riikides/regioonides.</p> <p>3.1.5. Anda ülevaade SDG4 eesmärkide saavutamisest, kasutades usaldusväärseid järelevalveandmeid, et võrrelda eri riikide/regioonide edusamme SDG4 eesmärkide saavutamisel.</p> <p>3.1.6. Seostada kvaliteetset haridust teiste SDG-ga, iseäranis nendega, mis seotud tervise, vaesuse, näljahäda, taskukohase ja puhta energia ja juurdepääsuga puhtale veele.</p> <p>3.1.7. Mõista võrdsetel alustel kvaliteetse hariduse ja elukestva õppe võimaluste seost inimeste ja kogukondade sotsiaalmajandusliku olukorra ja tervise parendamisel, rõhutades nende mõju laiemale kogukonnale.</p> <p>3.1.8. Mõista, et kodanikele võimaldatav haridus peab olema mittediskrimineeriv ja kaasav ning ligipääsetav kõigile, iseäranis ebasoodsas olukorras, haavatavatele ja vähemate võimalustega inimestele olenemata nende soost, vanusest, etnilisest kuuluvusest, usutunnistusest, seksuaalsest orientatsioonist või puudest.</p>
Kestus	<p>4 juhendatud tundi</p> <p>(Soovituslikult läbi viia 2x2-tunniste sessioonidena)</p>

Sisu	SDG7 tähendus, taust ja kontekst, globaalsed hariduslikud väljakutsed, püstitatud eesmärkide poole liikumine, kvaliteetse hariduse (või selle puudumise) sotsiaalne ja majanduslik mõju üksikisikutele, kogukondadele ja riigile tervikuna.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Iseseisev lugemine enne tundi (ümberpööratud klassiruumi tegevus)	1. Õppijad vaatavad videot, mis annab ülevaate hariduse rollist ja olulisusest maailma arengus		https://youtu.be/61HgJn2ei0
10	Mooduli tutvustus: teemad ja õpiväljundid	2. Koolitaja tutvustab teemat, küsides õppijatelt, kas nad on kuulnud SDG4st, oskavad eesmärke kirjeldada või nimetada. 3. Seejärel tutvustatakse teemat <i>Powerpoint</i> -esitlusega, mis sisaldab ülevaadet moodulist, õppesessioonil käsitletavatest teemadest ning õpiväljunditest. Küsitakse ka õppijate ootusi õppesessioonile.		Haridusmooduli <i>Powerpoint</i> esitlus
40 min	Kestliku arengu eesmärkide tähendus, et tagada kaasav ja võrdsetel alustel kvaliteetne haridus ja edendada	4. Alustuseks tehakse õppijatele õige või väär vastustega viktoriin globaalse hariduse teemal. Pärast viktoriini antakse õppijatele kontrollimiseks ka õiged vastused. Vabatahtlikel palutakse oma tulemusi kommenteerida. Vastused fikseeritakse ja ppt-esitluses tuuakse välja ka õige kirjeldus.		Viktoriin Videolink: https://youtu.be/3LOxlvJfio

	elukestvat õpet kõigi jaoks.	<p>5. Seejärel palutakse õppijatel selgitada, kuidas nemad mõistavad fraasi „kaasav, kvaliteetne haridus ja elukestva õppe võimalused kõigile“. Koolitaja teeb vastustest kokkuvõtte.</p> <p>6. Seejärel teeb koolitaja kokkuvõtte õigetest tõlgendustest ning esitleb õiget kirjeldust ppt-esitluses. Arutelu käigus tutvustatakse vastavat sõnavara ja mõisteid, näiteks universaalne haridus, selektiivne haridus jne. Seejärel tutvustatakse ja arutletakse SDG4 eesmärkide üle.</p> <p>7. Õppijad vaatavad lühivideot SDG4-st ning seejärel palutakse neil rääkida, kas miski mõjus neile iseäranis tugevalt või oli seal sõnumeid ja teemasid, mis pani neid sügavamalt mõtlema globaalsetele energiaväljakutsetele</p>	<p>Õppijatel palutakse meenutada eesmäärke, nende tõlgendust ja peamisi sihte.</p> <p>Meenutada video keskseid sõnumeid</p>	<p>Link SDG4 eesmärkidele</p> <p>https://sdg4education2030.org/the-goal</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
60 min	Edusammud SDG4 suunas SDG4 edusammude järelevalve	<p>8. Õppijatel palutakse väikestes rühmades uurida ja võrrelda edusamme SDG4 eesmärkide suunas maailma eri paigus ning oma riigis ja teistes riikides/regioonides ning teha vastavad järeldused. Rühmadel palutakse seejärel jagada oma tulemusi ja järeldusi kogu grupiga.</p> <p>9. Koolitaja võtab kokku peamised aruteluteemad ja järeldused elektroonilisel või pabertahvilil.</p>		<p>Link järelevalvearuandele</p> <p>https://gem-report-2017.unesco.org/en/chapter/monitor</p>

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamise meetodid	Vahendid
40	Haridus ja selle sotsiaalmajanduslik mõju	<p>10. Õppijatele jagatakse maailma kirjaoskuse kaart ning uuritakse jaotuse mustreid. Seejärel palutakse neil mõelda võimalikele vastavatele teguritele. Aruteludes tutvustatakse ka täiskasvanute kirjaoskuse määratlusi. Õppijatele näidatakse maailmakaarti, mis kujutab ligipääsu eri astme haridusele.</p> <p>11. Antud harjutuses tuleb õppijatel luua seosed hariduse ja teiste aspektide vahel nagu tervis, vaesus, näljahäda, taskukohane ja puhas energia ning ligipääs puhtale veele. Arvamused võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil.</p>	Peamised tegurid võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil	http://www.infodocket.com/wp-content/uploads/2017/09/2017-09-09_19-48-43.jpeg http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/fs48-one-five-children-adolescents-youth-out-school-2018-en.pdf
5 min	Kokkuvõte	12. Kogu rühmal palutakse meenutada peamisi õppesessioonil käsitletud teemasid ning need võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil.	Peamiste käsitletud teemade meenutamine ja kokkuvõte	

25 min	Hindamine	13. Õppijatel palutakse paaristööna näidata ideeskeemil seoseid hariduse ning vaesuse, näljahäda, alatoitumise, ligipääsu puhtale veele, hügieeni ja hoolekandesüsteemi vahel. Iga paar tutvustab oma ideeskeemi ning arutletakse selle ülevaatlikkuse ja täpsuse üle.	Ideeskeemide ülevaatlikkus ja täpsus.	<i>Ideeskeemi ülesande püstitus.</i>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Sisu kokkuvõte			
25 min	Tagasiside ja lõpetus			

2. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Meetmed ja strateegiad kaasava ja võrdsetel alustel kvaliteetse hariduse ja elukestva õppe võimaluste pakkumiseks kõigile
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>3.2.1. Määratleda peamised organisatsioonid/asutused, kes edendavad kvaliteetset kaasavat haridust ja elukestvat õpet kõigile, kirjeldada nende funktsiooni/rolli ning grupeerida neid vastavalt nende tegevuse ulatusele (kohalikul, riiklikul ja globaalsel tasandil).</p> <p>3.2.2. Anda ülevaade peamistest meetmetest, strateegiatest ja tegevustest kaasava kvaliteetse hariduse pakkumiseks kõigile globaalsel ja kohalikul tasandil, mis seostuvad eeskätt täiskasvanute hariduse ja täiskasvanute kirjaoskusega.</p> <p>3.2.3. Selgitada, miks teatud regioonidel ja riikidel ei õnnestu pakkuda kõikidele kvaliteetset haridust ja elukestva õppe võimalusi, kasutades avaldatud teavet ning pakkudes olukorra parandamiseks vastavaid tegevusi ja meetmeid.</p> <p>3.2.4. Kriitiliselt hinnata erinevaid lähenemisi ja strateegiaid kvaliteetse hariduse ja elukestva õppe edendamisel globaalsel ja riiklikul tasandil ning tuua välja nende tõhususe ulatus.</p> <p>3.2.5. Näidata soovi toetada kaasavat kvaliteetset haridust kõigile kogu maailmas, osaledes kampaaniates ja ettevõtmistes selle edendamiseks nii riiklikul kui globaalsel tasandil.</p> <p>3.2.6. Tunnustada haridust kui avalikku hüve, üleilmsete ühist hüve, põhilist inimõigust ja teiste õiguste realiseerimise tagamise alust.</p>
Kestus	4 juhendatud tundi (Soovituslikult läbi viia 2x2-tunniste sessioonidena)
Sisu	Meetmed, millega tagada kvaliteetne haridus, edusammud SDG4 suunas, sotsiaalmajanduslik ja poliitiline mõju täiskasvanuharidusele ning kõigile kvaliteetse kaasava hariduse tagamise väljakutsed.

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10	Õppesessiooni tutvustus	1. Õppijatel palutakse meenutada eelmise õppesessiooni peamisi punkte (SDG4 ja eesmärgid, edusammud nende saavutamiseks ning seosed vaesuse, tervise, alatoitumise, hügieeniga ja ligipääsuga puhtale veele) Seejärel tutvustatakse käesoleva õppesessiooni õpiväljundeid.	Kordamine digitaalsel või pabertahvil	Haridusmooduli Powerpoint esitlus
55 min	Tegevused ja meetmed, et tõhustada kaasava kvaliteetse hariduse ja elukestva õppe võimalusi kõigile.	<p>2. Õppijatel palutakse mõelda eelmise õppesessiooni teemadele ja aruteludele – kas eesmärgid saavutatakse ja kui tõhusad on meetmed nende arvates seni olnud, põhjendada. Mõtteid kogutakse digitaalsele või pabertahvilile.</p> <p>3. Õppijatelt küsitakse, kas nad teavad tegevusi/meetmeid või kavasid, mille toel saavutada antud hariduslikud eesmärgid ja kes vastutab nende rakendamise eest. Vastuste üle arutletakse. Tutvustatakse sõnavara ja mõisteid, näiteks universaalne, selektiivne haridus jne. Seejärel tutvustatakse peamisi SDG4 eesmärgid ja arutletakse nende üle.</p> <p>4. Õppijatel palutakse teha väikestes rühmades kokkuvõtte peamistest rakendatavatest tegevustest ja meetmetest ning nende tõhususest, toetudes usaldusväärsele</p>	Õppijatel palutakse meenutada vastavaid eesmärgid, tõlgendusi ja peamisi sihte.	<p>https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNESCO-2019-HLPF_Beyond-en-v7.pdf</p> <p>http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/ED/ED_new/pdf/FFA-ENG-27Oct15.pdf</p> <p>https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNESCO-2019-</p>

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
		informatsioonile. Õppijatele antakse lingid olulisimatele dokumentidele.		HLPF Beyond-en-v7.pdf
50 min	Edusammud SDG4 suunas SDG4 edusammude järelvalve	<p>5. Õppijatel palutakse väikestes rühmades uurida ja võrrelda edusamme SDG4 eesmärkide suunas maailma eri paigus ning oma riigis ja teistes riikides/regioonides ning teha vastavad järeldused. Rühmadel palutakse seejärel jagada oma tulemusi ja järeldusi kogu grupiga.</p> <p>6. Koolitaja võtab kokku peamised aruteluteemad ja järeldused elektroonilisel või pabertahvil.</p>		<p>Link järelvalvearuandel e</p> <p>https://gem-report-2017.unesco.org/en/chapter/monitoring-progress-in-sdg-4/</p>
40	Haridus ja selle sotsiaalmajandu slik mõju	<p>7. Õppijatele jagatakse maailma kirjaoskuse kaart ning uuritakse jaotuse mustreid. Seejärel palutakse neil mõelda nende võimalikele teguritele. Aruteludes tutvustatakse ka täiskasvanute kirjaoskuse määratlusi. Õppijatele näidatakse maailmakaarti, mis kujutab ligipääsu eri astme haridusele.</p> <p>8. Antud harjutuses tuleb õppijatel luua seosed hariduse ja teiste aspektide vahel nagu tervis, vaesus, nälgjahäda, taskukohane ja puhas energia ning ligipääs puhtale veele. Arvamused võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil.</p>	Peamised tegurid võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil	<p>https://www.infodocket.com/wp-content/uploads/2017/09/2017-09-19-48-43.jpeg</p> <p>http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/fs48-one-five-children-adolescents-youth-</p>

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
				out-school-2018-en.pdf
50	Kõigile kvaliteetse kaasava hariduse saavutamise väljakutsed	9. Õppijatel palutakse väikestes rühmades mõelda seni käsitletud teemadele ja arutleda seniste teadmiste põhjal, milliste probleemidega riigid silmitsi seisavad, püüdes pakkuda kvaliteetset haridust kõigile, ning milliseid tegevusi/meetmeid tuleks/võiks rakendada, et antud probleemidest ja takistustest üle saada.		https://www.devex.com/news/4-biggest-challenges-to-achieving-the-sdgs-87979
5 min	Kokkuvõte	10. Kogu rühmal palutakse meenutada õppesessioonil käsitletud peamisi teemasid ning need võetakse kokku digitaalsel või pabertahvilil	Peamiste käsitletud teemade kordamine ja kokkuvõte	
30 min	Hindamine	14. Õppijatel palutakse paaristööna näidata ideeskeemil seoseid hariduse ning vaesuse, näljahäda, alatoitumise, ligipääsu puhtale veele, hügieeni ja hoolekandesüsteemi vahel. Iga paar tutvustab oma ideeskeemi ning arutletakse selle ülevaatlikkuse ja täpsuse üle.	Ideeskeemide ülevaatlikkus ja täpsus.	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

	Sisu kokkuvõte	11. Õppijad teevad kokkuvõtte õppesessioonil käsitletud peamistest teemadest ja punktidest.		
	Tagasiside ja lõpetus	12. Õppijatel palutakse mõelda õppesessioonil õpitu üle, kasutades koolitaja antud vormi.		<i>Tagasiside vorm</i>

3. ÕPPESESSIOONI KAVA

3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Täiskasvanuharidus			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>3.3.1. Saada ülevaade täiskasvanuharidusest oma riigis, kasutades usaldusväärseid avaldatud andmeid, et tuua välja selle arengutee peamised verstapostid</p> <p>3.3.2. Eristada erinevaid hariduse vorme (mitteformaalne haridus, kogemusõpe, täiskasvanuharidus ja elukestev õpe), tuua vastavaid näiteid ning kasutada usaldusväärseid allikaid nende sarnasuste ja erinevuste markeerimiseks.</p> <p>3.3.3. Saada ülevaade elukestva õppe laiemast kasust oma kogukonna või riigi näitel, keskendudes sotsiaalsetele, majanduslikele, poliitilistele ja tervishoiu hüvedele</p> <p>3.3.5 4. Kriitiliselt hinnata elukestva õppe võimalusi oma kogukonna või riigi näitel, keskendudes tegevustele, rahastusele, ligipääsule, teenusepakkujatele, õppijate profiilile, teemade/õppekavade liikidele ja akrediteeritud ja akrediteerimata õppe tasakaalule</p> <p>3.3.5 Põhjendada mitteformaalse õppe vajadust oma kogukonna või riigi näitel, koostades ettekande kohalikule omavalitsusele, milles tuuakse välja õppe kasutegurid mitte ainult õppijale, vaid laiemale kogukonnale.</p> <p>3.3.6 Tunnustada elukestvat õpet kui kõigi inimeste põhilist inimõigust ning ka selle laiemat kasu.</p>			
Kestus	2.5 juhendatud tundi			
Sisu	Arusaamad elukestvast õppest ja täiskasvanute hariduse maastik			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
		1. Ümberpööratud õppe tegevus – õppijatele antakse link artiklitele, mis käsitlevad		Link: https://www.emplo yment-

		täiskasvanuhariduse arengut ja rolli (vastavas riigis).		studies.co.uk/system/files/resources/files/369.pdf https://infed.org/mobi/adult-schools-and-the-making-of-adult-education/
5	Eelmiste õppesessioonide kordamine	2. Koolitaja palub õppijatel meenutada peamisi eelmistel õppesessioonidel käsitletud punkte hariduse teemal	Peamised teemad võetakse kokku digitaalsel või pabertahvilil.	
5	Õppesessioon tutvustus	3. Õppesessiooni tutvustatakse <i>Powerpoint</i> -esitlusega, milles on toodud õppesessiooni teemad ja õpiväljundid.		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
25	Arusaamad elukestvast õppest	4. Õppijad mängivad mängu, mis käsitleb nende arusaamu elukestvast õppest ja täiskasvanuharidusest. Koolitaja paneb ühte ruumi nurka (või rea lõppu, kui tund toimub õues) sildi „Täiesti nõus“ ja teise nurka/lõppu sildi „Ei nõustu üldse“. Kui kõik on end väitele vastavalt paika seadnud, palub koolitaja neil oma valikut selgitada.	Peamised teemad võetakse kokku digitaalsel või pabertahvilil.	Väide <i>Inimesed, kes ei kasuta olemasolevaid elukestva õppe võimalusi, saavad vaid iseennast süüdistada.</i>

40 min	Täiskasvanuhariduse maastik (vastavas riigis)	Õppijatel palutakse meenutada eelmisel õppesessioonil läbitut ning soovitatud kirjanduses käsitletut ning väikestes rühmades defineerida erinevaid haridusvorme (mitteformaalne, kogemusõpe, täiskasvanuharidus ja elukestev õpe). Definitsioone jagatakse ja märgitakse digitaalsele või pabertahvlile, nende üle arutletakse. Seejärel tutvustatakse üldiselt tunnustatud definitsioone käsilehel või linkidena veebidefinitsioonidele.		https://drsaraheaton.wordpress.com/2010/12/31/formal-non-formal-and-informal-learning-what-are-the-differences/ https://infed.org/mobi/informal-non-formal-and-formal-education-a-brief-overview-of-some-different-approaches/
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45		Õppijatel palutakse mõelda eelmisel haridusteemalistel õppesessioonidel õpitule ning anda ülevaade elukestva õppe/täiskasvanuhariduse maastikust, keskendudes eeskätt täiskasvanuhariduse rollile ühiskonnas, strateegiatele kohalikul/riiklikul/regionaalsel tasandil, rahastusele, võimaluste ulatusele, pakutava hariduse kvaliteedile, õppijate ja koolitajate profiilile, ning spekuloida ka täiskasvanuhariduse tuleviku üle.		<i>Rühmaarutelu Vaatlusvorm</i>

5 min	Sisu kokkuvõte	Kokkuvõte peamistest õppesessioonil käsitletud teemadest – õppijatel palutakse meenutada peamisi punkte ja teemasid.	Peamised teemad võetakse kokku digitaalsel või pabertahvilil, mida koolitaja vajadusel täiendab.	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Hindamine	Õppijatel palutakse paarisööna kasutada täiskasvanuhariduse maastiku harjutusest saadud infot elukestva õppe vähemalt kolmetasandilise ideeskeemi loomisel. Valminud ideeskeeme tutvustatakse teistele ning toimub arutelu.	Ideeskeemi ulatus ja täpsus	Ideeskeemi harjutuse juhend
	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad reflekteeriva tagasisidemevormi ja osalevad lühikeses arutelus.		

MOODUL 4 – VAESUS, NÄLJAHÄDA ja ALATOITUMINE

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Vaesuse, näljahäda ja alatoitumise levik maailmas ja selle põhjused
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>4.1.2 Selgitada erinevaid vaesusega seotud mõisteid, viidates nii oma riigi kui ka globaalsetele ametlikele andmetele.</p> <p>4.1.4 Töötada välja pedagoogilised vahendid, mille põhjal näitlikustada elanikkonna ja varandusliku ebavõrdsuse jaotust maailmas</p> <p>4.1.5 Tõsta teadlikkust näljaprobleemidest oma riigis ja välismaal, kasutades usaldusväärseid allikaid.</p> <p>4.1.6 Soodustada õppijate seas arutelu varanduslikust ebavõrdsusest maailmas, keskendudes eeskätt põhjustele ja tagajärgedele.</p> <p>4.1.7 Kirjutada kriitiline artikkel varanduslikust ebavõrdsusest sotsiaalmeedias avaldamiseks</p> <p>4.1.8 Olla avatud ja tundlik globaalse varandusliku ebavõrdsuse osas</p>
Kestus	4 juhendatud tundi
Sisu	Elanikkonna ja varandusliku ebavõrdsuse jaotus maailmas

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10 min	Toolimängu tutvustus (toolimäng)	1. Koolitaja tutvustab õppesessiooni ja selgitab rollimängu esimest etappi.		Rollimängu selgitus: http://www.iteco.be/revue-antipodes/sejouer-des-inegalites-cinq-exercices-dont-le-jeu-des-chaises-actualise/article/jeu-des-chaises-actualise http://www.teachingeconomics.org/content/index.php?topic=enchairs
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 min	Õppijate teadmiste hindamine (maailma elanikkonna jaotus)	2. Õppijad jaotavad end maailma rahvastiku proportsioonis viite rühma, mis esindavad maailmajaguseid (Aafrika, Aasia ja Okeaania, Euroopa, Põhja-Ameerika, Ladin-Ameerika ja Kariibi mere maad).	Vaatlus	

15 min	Anda teavet maailma rahvastiku jaotusest	3. Koolitaja kontrollib õppijate jaotust vastavalt rollimängutabelile. Vajadusel palub ta õppijatel õige jaotuse tarvis asukohta muuta.		Rollimängutabel 10 kuni 50 mängijale: http://www.iteco.be/IMG/pdf/jeu_des_chaises - iteco - population 2015.pdf
5 min		4. Koolitaja tutvustab rollimängu teist etappi: toolide proportsionaalne jaotus iga maailmajao alla, kasutades sisemajanduse kogutoodangu (SKT) näitajaid.		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15 min	Õppijate teadmiste hindamine (jõukuse jaotusest maailmas)	5. Õppijad liigutavad toole vastavalt juhistele.		
10 min	Võrrelda rahvastiku ja majandusliku jõukuse jaotust maailmas.	6. Koolitaja kontrollib õppijate jaotust vastavalt rollimängutabelile. Vajadusel palub ta õppijatel õige jaotuse tarvis asukohta muuta	Vaatlus	Rollimängutabel 10 kuni 50 mängijale: http://www.iteco.be/IMG/pdf/jeu_des_chaises - iteco - population 2015.pdf

10 min	Piltide loomine sotsiaalmeedias avaldamiseks	7. Koolitaja teeb õppijate ja toolide jaotusest pilte (või videoid), mis avaldatakse sotsiaalmeedias.		
25 min	Küsitlemine ja teema käsitlemine süvitsi	8. Koolitaja küsib õppijatelt erinevaid küsimusi, et hinnata tegevuse mõju. Samuti annab ta lisateavet, et minna antud teemaga süvitsi ja selgitada antud esituse piiranguid (erinevused ühe kontinendi ja/või riigi sees, SKT näitajate piiratus).	Õppijatel palutakse selgitada oma tundeid ja õpitut	Veebimaterjalid teema süvitsi uurimiseks: http://www.iteco.be/revue-antipodes/se-jouer-des-inegalites-cinq-exercices-dont-le-jeu-des-chaises-actualise/article/ressources-en-ligne-sur-les-inegalites-dans-le-monde
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 min	Keskenduda jõukuse jaotumisele riikide sees	Põhimõistete defineerimine (vaesuse määr, vaesuspiir) Koolitaja tutvustab OECD vaesusmäära graafikut. Rühmades tuleb õppijatel koostada viis lauset, mis võtavad kokku graafikus toodud kõige olulisema info.		https://data.oecd.org/inequality/poverty-rate.htm
15 min		Artikli "Going Above And Beyond To End Poverty: New Ways Of Measuring Poverty Shed New Light On The		https://www.worldbank.org/en/news/immersive-

		Challenges Ahead“ lugemine ja Maailmapanga video “New ways of looking at poverty” vaatamine		story/2018/10/17/g oing-above-and- beyond-to-end- poverty-new-ways- of-measuring- poverty-shed-new- light-on-the- challenges-ahead
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45 min		„Liikuv väitlus“ põhivajadustest, et oma riigis täisväärtuslikult elada. Õppijad nimetavad põhivajadusi (kõrgeimast madalamani). Õppijad jaotatakse kahte gruppi, üks rühm nõustub ja teine ei nõustu. Mõnel osalejal palutakse põhjendada oma arvamust. Osalejad liiguvad ruumis ringi vastavalt oma veendumusele.		
50 min		Osalejate rühmad avaldavad sotsiaalmeedias antud päevateemaga seotud artikli, mis põhineb antud materjalidel ja õppesessiooni käigus tehtud piltidel.		

2. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Vaesuse, näljahäda ja alatoitumise jaotus maailmas ja selle põhjused
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>4.1.3 Selgitada vaesuse ja alatoitumise erinevaid põhjuseid, viidates konkreetsetele näidetele.</p> <p>4.1.5 Tõsta teadlikkust näljaprobleemide ja alatoitumise kohta oma riigis ja mujal maailmas, kasutades usaldusväärseid andmeid.</p> <p>4.1.6 Soodustada õppijate seas arutelu varanduslikust ebavõrdsusest maailmas, keskendudes eeskätt põhjustele ja tagajärgedele</p> <p>4.2.2 Arutleda kestliku arengu eesmärkide tausta üle, keskendudes neist esimesele „Kaotada kõikjal vaesuse kõik vormid“, kasutades ÜRO andmeid ja rõhutades peamisi tegevusi ja arendustegevusi, mis viisid nende vastuvõtmiseni ÜROs.</p> <p>4.2.3 Arutleda esimese kolme kestliku arengu eesmärgi rakendamisest oma riigis ja välismaal, kasutades avaldatud andmeid, et prognoosida, kas üldisi eesmärke ja sihte on üldse võimalik saavutada.</p> <p>4.2.5 Innustada teisi vaesuse vastu tegutsema, määratledes erinevaid üksikisiku võimalikke tegevusi</p> <p>3.3.2 Selgitada erinevate osapoolte rolli võitluses vaesuse, näljaprobleemide ja alatoitumisega, kommenteerides nende vastavat mõju.</p> <p>3.3.3 Hinnata kriitiliselt vaesuse, näljaprobleemide ja alatoitumisega võitlemise strateegiate tõhusust, kasutades usaldusväärseid allikaid ja seostades oma riigi või teiste regioonidega maailmas.</p>

	3.3.4 Innustada teisi tegutsema vaesuse vastu, määratledes üksikisiku võimalikud tegevused: boikoteerides ettevõtteid, kes ei maksa inimväärsel palka, toetades rahaliselt MTÜsid või vabatahtlike tegevusi, ostes õiglase kaubanduse tooteid jne.			
Kestus	4 juhendatud tundi			
Sisu	Ebavõrdsuse jaotus maailmas, selle põhjused ja tagajärjed.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 min	Õppesessiooni tutvustus	<p>Koolitaja tutvustab õppesessiooni sisu, küsides õppijatelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kas näljaprobleemid on paratamatud? - Kas näljaprobleemid on vaesuse tagajärg? - Kas maailma toitmiseks peab põllumajanduses kemikaale kasutama? - Üksikisikud ei saa midagi näljaprobleemide ja alatoitumise vastu ette võtta? <p>Õppijatel palutakse igale vastusele vastata kas ei või jah.</p>	Aktiivne osalemine	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Põhimõistete õppimine	<ul style="list-style-type: none"> • Koolitaja tutvustab erinevaid definitsioone, maailma elanikkonna kasvu ja põllumajandusmaa 		<i>Powerpoint-esitlus</i>

		kultiveerimise kaardid, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni ajalugu.		
30 min	Keskendudasäästva arengus eesmärkidele (SDG)	<ul style="list-style-type: none"> Koolitaja tutvustab SDG tausta ja kolme esimese eesmärgi edusamme: „Kaotada vaesus“, „Kaotada näljahäda“, „Tervis ja heaolu“ 		https://www.un.org/sustainabledevelopment/
50 min	Uurida lahendusi	<ul style="list-style-type: none"> Õppijad jaotatakse kahte (või enamasse) rühma. Esimene rühm uurib tegevusi, mida on ette võetud rahvusvahelisel tasandil, teine uurib riiklikke tegevusi. Koolitaja aitab õppijatel vajadusel leida vastavat informatsiooni. 	Rühmatöö	
35 min		<ul style="list-style-type: none"> Õppijad koostavad oma uurimusest teistele tutvustamiseks ettekande. 		
20 min	Innustada õppijaid tegutsema	<ul style="list-style-type: none"> Õppijaid innustatakse arutlema, millisteks tegevusteks on nad üksikisiku tasandil valmis 	Väitlus	
55 min	Innustada teisi tegutsema	<ul style="list-style-type: none"> Õppijad kirjutavad rühmatööna artikli näljast ja alatoitumisest, keskendudes üksikisiku tegevustele, millega antud probleemide vastu võidelda. 	Artikli kirjutamine sotsiaalvõrgustikku	

MOODUL 5 – INIMÕIGUSED JA SOTSIAALNE ÕIGLUS

1. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Inimõigused		
Õppesessiooni õpiväljund(id)		Oskus kriitiliselt arutleda inimõiguste teemal, selle taustast, peamistest eesmärkidest, näitajatest ja probleemidest, millega püütakse tegeleda, uute sotsiaalsete oskuste ja teadmiste omandamine inimõigustealases hariduses.		
Sisu		Õppijad analüüsivad ja vaagivad inimõiguste teema tausta ning arutlevad usaldusväärsete allikate põhjal inimõigustealase hariduse probleeme Euroopas inimõiguste kultuuri loomisel.		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Tutvustus	<p>MIDA ME TEGELIKULT INIMÕIGUSTEST TEAME?</p> <p>Rühmaesitlus piltide põhjal. Õppijad tõusevad püsti, valivad laualt erinevate piltide vahelt need, millega nad end kõige enam seostavad. Nad ütlevad oma nime ja selgitavad, miks nad selle pildi valisid. Pärast esitlust mängivad õppijad mängu (BINGO!) – nad täidavad küsimustehe, tutvustades üksteisele vastavaid teemasid.</p>	Osalejate vaatlus	Teemaga seotud küsimusteht (BINGO) #1
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

25'	Tegevus, millega määratleda õppijate teadmisi antud teemal	<p>Koolitajad vastavad võimalikult paljudele küsimustele 10 minuti jooksul.</p> <p>Küsitlus </p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegevus oli keeruline/tore/huvitav? 2. Kas antud teemal oli mugav kõneleda? 3. Räägime BINGO! viktoriini küsimustest. 4. Kas kasutaksid seda ka oma õppijatega? 	Arutelu vaatlus	Teemaga seotud küsimusteht (BINGO) #1 (Juhend lisatud)
30'	Sisu	<p>Õppijad analüüsivad ja vaagivad inimõiguste teema tausta ning arutlevad usaldusväärsete allikate põhjal inimõigustealase hariduse probleeme Euroopas inimõiguste kultuuri loomisel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inimõiguste ajalugu 2. Globaalsete tegevuste tõhusus <p>Õppijad vastavad küsimustele, <i>Powerpoint</i>-esitlus või muu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mida olete juba inimõiguste valdkonna raames ette võtnud? 2. Miks te seda teete? 3. Kuidas te seda teete/osalete? <p>Ootused: innusta osalejaid jagama oma ootusi antud tegevuste suhtes.</p>	Vaatlus	(Brošüürid ja flaietid eri keeltes)
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

40'	Refleksioon	Õppijad analüüsivad dokumente, milles käsitletakse inimõiguste ideid ja põhimõtteid, viidates ka näidetele oma riigis ja erinevatele õigustele (hariduse, tervishoiu, rahvuse jt raames), mis seostuvad: 1. Inimõiguste kultuuriga;	Vaatlus (märkmepildid ja kokkuvõtte)	Vastavat informatsiooni sisaldavad dokumendid
20'	Käitumine	Video vaatamine – väitlus rühmas ja arutelu foorumis: 1. Mida tähendab “globaalne kodanik” 2. Analüüsida kriitilist teadlikkust inimõiguste kohta koolitajate seas	Vaatlus (märkmepildid ja kokkuvõtte)	Video inimõiguste ajaloost
15'	Hoiakud ja väärtused	Õppijad mõtlevad välja ja esitavad ideid kohalikest/riiklikest algatustest ja kampaaniatest, millega kaasata sõpru ja kolleege inimõiguste meetmeid toetama ja neis osalema.	Vaatlus ja süstematiseerimine	Tekst/flaier/lühivideo
	Lühike viktoriin	Õppijad teevad õppetüki lõpus lühikese valikvastustega kirjaliku testi.	Kahoot!	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sisu kokkuvõte	PowerPoint-esitlus – sisu süstematiseerimine	Vaatlus	
10'	Tagasiside ja lõpetus	Tagasiside informatsioonile		

2. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Inimõigused		
Õppesessiooni õpiväljund(id)		Oskus kriitiliselt arutleda globaalsete tegevuste tõhususest, et tagada ühtne arusaam inimõigustest kõigile.		
Sisu		'Millest me räägime?' – inimõiguste kultuur ja teadmatus sotsiaalsed tagajärjed inimõigustealases hariduses ning kuidas rakendada meetmeid hoiakute ja käitumise muutmiseks inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu.		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sissejuhatus	<p>MILLEST ME RÄÄGIME?</p> <p>Jäälõhkuja-harjutus (<i>positive ball</i> või muu)</p> <p>Informatsioon meetmetest ja tegevustest, mida rakendatakse inimõiguste propageerimiseks, võrrelda eri allikate materjale.</p>	Osalejate vaatlus	Seadused, uudised, videod, kampaaniad
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

20'	Tegevus, millega määratleda õppijate teadmisi antud teemast	Juhtumianalüüs – inimõigused: millest me räägime? 1. Õppijatele antakse analüüsiks ja aruteluks 2-3 juhtumianalüüsi inimõiguste teemal (rahvus, haridus, sooline võrdsus jne); Võimalusel toimub töö rühmades	Vaatlus	Juhtumiuuringud tegevustest, mida rakendatakse inimõiguste edendamiseks
30'	Sisu	'Millest me räägime?' – inimõiguste kultuur ja teadmatuse sotsiaalsed tagajärjed inimõigustealases hariduses ning kuidas rakendada meetmeid hoiakute ja käitumise muutmiseks inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu.	Vaatlus	(brošüürid ja flaietid eri keeltes)
15'	Arutelu	Video vaatamine – väitlus rühmas ja arutelu foorumis: 1. Mida tähendab "globaalne kodanik" 2. Analüüsida kriitilist teadlikkust inimõiguste kohta koolitajate seas	Arutelu vaatlus	Video inimõiguste ajaloost
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Käitumine	Dokumentide võrdlemisel õppijad valivad: 1. Parimad meetmed, mille abil muuta hoiakuid ja käitumist inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu; 2. Arvestada teadmatuse sotsiaalsete tagajärgedega inimõigustealases hariduses.	Vaatlus	Erinevad dokumendid

		Tulemuste esitlus		
	Hoiakud ja väärtused	Õppijad mõtlevad välja ja esitlevad ideid kohalike/riiklike algatuste ja kampaaniate osas, arvestades omandatud informatsiooni olulisust.	Vaatlus	Tekst/flaier/lühivideo
	Lühike viktoriin	Õppijad teevad õppetüki lõpus lühikese valikvastustega ja tõene-väär-vastustega kirjaliku testi	Tekst või muu	
20'	Sisu kokkuvõte	<i>PowerPoint</i> -esitlus – sisu süstematiseerimine	Vaatlus	
10'	Tagasiside ja lõpetus	Tagasiside informatsioonile	Vaatlus	

3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Inimõigused		
Õppesessiooni õpiväljund(id)		Oskus määratleda ja integreerida isiklikud ja ametialased rollid inimõigustealasesse haridusse.		
Sisu		Algatada hoiakute ja käitumise muutust inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu, arvestada teadmatuse sotsiaalsete tagajärgedega inimõigustealases hariduses ning tunnistada omandatud informatsiooni olulisust.		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sissejuhatus	Rühmatöö (NÕUS või EI OLE NÕUS) Kui õppija on lugenud temast mõne lause, tuleb neil võtta seisukoht – nõus või ei ole nõus. Ühine arutelu. Õppijad toovad välja erinevad rollid ning sarnasused ja erinevused isiklikus ja ametialases käitumises koolitajana, kui nad edendavad inimõigustealast haridust. Tulemuste esitlus, võimalusel rühmatööna	Vaatlus	Laused (NÕUS või EI OLE NÕUS) #1 Tekstide lugemine/Muu
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

20'	Tegevus, millega määratleda õppijate teadmisi antud teemast	Õppijad koostavad faktipõhise aruande, määratledes meetmed, mida võiks kasutada inimõigustealase hariduse edendamiseks töökohal või kohalikes kogukondades Tulemuste esitus	Vaatlus	Heade tavade loetelu
30'	Sisu	Algatada hoiakute ja käitumise muutust inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu, arvestada teadmatuse sotsiaalsete tagajärgedega inimõigustealases hariduses ning tunnistada omandatud informatsiooni olulisust	Vaatlus	Heade tavade ja allikate loetelu
	Arutelu	Õppijad annavad hinnangu enda elustiilimustritele ning määratlevad käitumised, mis mõjutavad inimõigusi	Vaatlus	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15'	Käitumine	Õppijad toovad välja ideid, kuidas edendada kohalikku arutelu, et käsitleda inimõigustealase hariduse teemasid ning innustada inimesi selles osalema 1. Kasutavad uusi sotsiaalseid oskusi ja teadmisi inimõigustest;	Kohaliku foorumi ettepanekute kontroll	Kohalik foorum

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Pakkuda ideid väikesteks projektideks või tegevusteks klassiruumis, millega arendada aktiivset osalust ja kodanikuaktiivsust; 3. Tõsta avalikku teadlikkust arengueesmärkidest ja globaalsetest inimõiguste teemadest; 4. Julgustada teisi toetama inimõigustealaseid algatusi, mis toovad kokku erinevad sotsiaalsed huvirühmad. <p>Tulemuste esitlus</p>		
	Hoiakud ja väärtused	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õppijad toetavad antud meetmeid, osaledes kohalikes inimõigustealastes algatustes, kohalikes kampaaniates ja huvigruppides; 2. Algatada hoiakute ja käitumise muutust inimõigustealase hariduse ja kodanikuõpetuse kaudu, arvestada teadmatuse sotsiaalsete tagajärgedega inimõigustealases hariduses ning tunnistada omandatud informatsiooni olulisust 	Tekst/flaier/lühivideod/seminarid/töötoad	Erinevad allikad
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Lühike viktoriin	Õppijad teevad õppetüki lõpus lühikese valikvastustega ja tõene-väär-vastustega kirjaliku testi	Tekst või muu	

20'	Sisu kokkuvõte	<i>PowerPoint</i> -esitlus – sisu süstematiseerimine		
10'	Tagasiside ja lõpetus	Tagasiside informatsioonile	Vaatlus	

4.ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Sotsiaalne õiglus			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	Oskus kriitiliselt arutleda sotsiaalse õigluse teemal, kõneleda selle taustast, peamistest eesmärkidest, näitajatest ja probleemidest, millega tegeletakse, omandada uusi sotsiaalseid oskusi ja teadmisi sotsiaalse õigluse alasest haridusest.			
Sisu	Õppijad selgitavad erinevaid sotsiaalse õiglusega seotud mõisteid, viidates eri näidetele Euroopas, edendavad uusi sotsiaalseid oskusi ja teadmisi sotsiaalse õigluse alasest haridusest ning toovad välja nende eeldatava mõju kõigile.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sissejuhatus	Rühmatöö (vaikne dialoog) Õppijad liiguvad ümber laua värvipliatsitega, arutlevad paberil vaikusel, mängib muusika. Õppijad analüüsivad ja selgitavad erinevaid sotsiaalse õiglusega seotud mõisteid, viidates eri näidetele Euroopas Tulemuste esitlus, võimalusel rühmatöona	Osalev vaatlus	Tekstid sotsiaalse õigluse teemal
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

20'	Tegevus, millega määratleda õppijate teadmisi antud teemast	<p>Õppijad valmistuvad ette aruteluks sotsiaalse õigluse alase hariduse kohtumisel kohaliku „globaalse kodaniku“ foorumi raames:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usaldusväärse avaldatud informatsiooni kasutamine; 2. Edendavad uusi sotsiaalseid oskusi ja teadmisi sotsiaalse õigluse alasest haridusest ning toovad välja nende eeldatava mõju kõigile. <p>Tulemuste esitlus</p>	Vaatlus	Heade tavade loetelu
30'	Sisu	Õppijad selgitavad erinevaid sotsiaalse õiglusega seotud mõisteid, viidates eri näidetele Euroopas, edendavad uusi sotsiaalseid oskusi ja teadmisi sotsiaalse õigluse alasest haridusest ning toovad välja nende eeldatava mõju kõigile	Vaatlus	Erinevad dokumendid
	Arutelu	Õppijad arutlevad sotsiaalse õigluse teema taustast, kasutades ÜRO andmeid, toovad välja peamised sündmused ja arengud, mis viisid antud tähenduste ja mõisteteni ning antud aruande koostamiseni.	Vaatlus	Tekst/muu
15'	Käitumine	Õppijad innustavad teisi, sealhulgas sõpru ja kolleege toetama sotsiaalse õigluse ja inimõiguste meetmeid, osaledes kohalikes/riiklikes kampaaniates ja algatustes.	Vaatlus	Tekst/flaier/lühivideo, jms.
	Hoiakud ja väärtused	Õppijad innustavad teisi, sealhulgas sõpru ja kolleege toetama sotsiaalse õigluse ja inimõiguste meetmeid, osaledes kohalikes/riiklikes kampaaniates ja algatustes	Vaatlus	Tekst/flaier/lühivideo, jms.

	Lühike viktoriin	Õppijad teevad õppetüki lõpus lühikese valikvastustega ja tõene-väär-vastustega kirjaliku testi	Tekst või muu	
20'	Sisu kokkuvõte	<i>PowerPoint</i> -esitlus – sisu süstematiseerimine		
10'	Tagasiside ja lõpetus	Tagasiside informatsioonile	Vaatlus	 <small>© ERASMUS+ / EUROPEAN COMMISSION</small>

MOODUL 6 – DEMOKRAATIA JA GLOBAALNE KODAKONDSUS

1. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Kultuuriline mitmekesisus/tavad ja kombed		
Õppesessiooni õpiväljund(id)		6.1.2. Võrrelda keskseid kultuuriteooriaid (R.D. Lewise kultuurimudel, G. Hofstede kultuurimudel. J. Berry kultuuriteooria) ja jäämäemudelit 6.1.3. Kirjeldada ja eristada erinevaid religioone, teada peamisi põhimõtteid, käitumisnorme ja tavasid. 6.1.4. Analüüsida kultuuri ja ühiskonna seoseid meedia (artiklite, uudiste jne) põhjal ning selle mõju globaalsele arengule. 6.1.5. Näitlikustada teemat oma kogemuse põhjal, võttes õppeprotsessis arvesse ka kultuurilisi erinevusi. 6.1.6. Selgitada erinevate kultuuriliste kontekstide mõju ühiskonnaprotsessidele. 6.1.7. Näitlikustada keele, kultuuri, identiteedi, väärtuste ja hoiakute kujunemist kultuurilise konteksti põhjal. 6.1.9. Kujundada õppijate hoiakuid avatumaks ja tolerantsemaks.		
Sisu		Kultuuriteooriad, jäämäe-mudel, religioonide peamised põhimõtted, kultuurikontekst ühiskonnas		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Sissejuhatus	<ul style="list-style-type: none"> - Ülevaade koolituse eesmärkidest, rühma ootused; - Kokkulepped rühmas; - Rühma liikmetega tutvumine 	Jäälõhkumisharjutus	Pabertahvel, markerid
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
5'	Sissejuhatus teemasse	Koolitaja tutvustab teemat, kasutades videot ja küsides rühmalt küsimusi.	Vaatlus Arutelu	Video #1 The Human Planet, BBC (3 min) https://www.youtube.com/watch?v=GmfvOEjXWe4

30'	Kultuuri mõiste	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koolitaja palub kirjutada kõik kultuuriga seostuvad mõisted märkmepaberile. Õppijad kirjutavad kultuuriga seotud märksõnu. 2. Järgmisena süstematiseerivad õppijad mõisted ühele tahvlile, visualiseerides kultuurielemente 3. Jäämäe-mudeli tutvustamine ja ideeskeemide 	<p>Individuaalne töö</p> <p>Ideeskeemi / mõistekaardi loomine rühmas</p> <p>Arutelu</p> <p>Arutelu paaris</p>	<p>#2 Video "The Cultural Iceberg Model"</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=a9Z83I_g4Hw</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45'	<p>Kultuuriteooriad</p> <p>R.D.Lewis</p> <p>G.Hofstede</p> <p>J.Berry</p>	<p>Õppijad jagatakse rühmadesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iga rühm saab ühe teooria kokkuvõtte - Õppijad loevad seda ja teevad endale teema selgeks - Nad õpetavad antud teemat ka teistele rühma liikmetele - Rühm teeb kokkuvõtte pabertahvil - Iga rühm tutvustab teistele ühte teooriat - Nad leiavad sarnasused ja erinevused 	<p>Paaristöö</p> <p>Rühmatöö</p>	<p>#3 Geert Hofstede veebis: http://geerthofstede.com/training-consulting/online-lectures/</p> <p>#4 Hofstede, G. (2011) Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context Geert Hofstede Universities of Maastricht and Tilburg, The Netherlands.</p> <p>#5 Lewis, R.D. (2006) When Cultures Collide: Leading Across Cultures http://www.utntyh.com/wp-</p>

				content/uploads/2011/11/When-Cultures-Collide.pdf #6 Berry, J. (2017) Theories and Models of Acculturation, The Oxford Handbook of Acculturation and Health. #7 Berry, M., Garbaugh, D. (2008). „That’s not me”. Ed. M. Berry. Brussel #8Berry, W.J. (1997) Immigration, Acculturation, and Adaptation
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30'	Keele, kultuuri, identiteedi, väärtuste ja hoiakute kujunemine kultuurilise konteksti põhjal	4 valikut laudadel/ seinal <ol style="list-style-type: none"> Näitlikustada keele kujunemist kultuurikontekstis Näitlikustada kultuuri kujunemist kultuurikontekstis Näitlikustada identiteedi kujunemist kultuurikontekstis Näitlikustada väärtuste kujunemist kultuurikontekstis Iga rühm arutleb ühe teema üle ning esitleb tulemusi kogu grupile.	Rühmatöö /või karussell /või maailmakohviku formaat Kokkuvõtted	#4 Hofstede, G. (2011) Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context Geert Hofstede Universities of Maastricht and Tilburg, The Netherlands #6 Berry, J. (2017) Theories and Models of Acculturation, The Oxford Handbook of Acculturation and Health. #7Berry, M., Garbaugh, D. (2008). „That’s not me”. Ed. M. Berry. Brussel #8Berry, W.J. (1997) Immigration, Acculturation, and Adaptation

40'	Kultuuriliste erinevustega arvestamine ja õppimis-õpetamisprotsessis	<ul style="list-style-type: none"> - Õppija kirjeldab kultuurilistest erinevustest tingitud probleemsituatsiooni oma kogemuste põhjal (variant 2: antakse olukorrad; variant 3: õppijad võtavad oma kogemusel põhinevad juhtumianalüüsid tundi kaasa). - Analüüsitakse antud olukorda - Selgitatakse vastavalt kultuuriteooriatele - Pakutakse lahendusi 	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Eneseanalüüs</p> <p>Rühmaarutelu</p>	#9 Hidalgo, N. (1993) Multicultural teacher introspection. In Perry, T. and Fraser, J. (Eds.) Freedom's Plow: Teaching in the Multicultural Classroom. New York: Routledge.
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10'	Sisu kokkuvõte Tagasiside ja lõpetus	<p>Kokkuvõte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koolitaja kui kultuuri kandja 	Vaikne kirjutamine	<p>E-õpe iseseisva töö põhjal:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjelda/analüüsi kultuuri ja ühiskonna seoseid meedia (artiklite, uudiste jne) põhjal ning selle mõju globaalsele arengule 2. Religioonide peamised põhimõtted, käitumismõtted ja tavad. Õppijad valivad ühe ning kirjeldavad oma kogemust õpetamisprotsessis.

2.ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Kodanikuõigused
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>6.2.2. Anda ülevaade peamistest kodanikuõiguste strateegiatest riiklikul ja EU tasandil.</p> <p>6.2.3. Selgitada globaalse kodaniku mõistet, määratleda kodanikuõigused ja -kohustused riiklikul ja EU/globaalsel tasandil, ning kuidas see võib toetada jätkusuutlikku arengut.</p> <p>6.2.4. Arutleda, kuidas kaitsta ja rakendada kodanikuõigusi, tuua näiteid riiklikul ja globaalsel tasandil.</p> <p>6.2.5. Selgitada survegruppide tegevuse peamisi põhimõtteid ja tegevuskavu kodanikuõiguste rakendamise osana ning näitlikustada, kuidas kaasata toetajaid ja mõõta ja hinnata survegruppide tegevust.</p> <p>6.2.6. Analüüsida digitaalseid kodanikuoskusi kui olulist oskust globaalses ja IT-maailmas, anda ideid, kuidas tõsta tarbijate teadlikkust igapäevase täiskasvanuhariduse kaudu.</p> <p>6.2.7. Arutleda täiskasvanukoolitaja rolli üle ning anda ideid/pakkuda tegevusi, mille abil võiks koolitaja tõsta teadlikkust kodanikuühiskonna võimalustest osaleda üldistes otsuste tegemise protsessides erinevatel tasanditel – kogukonna, ühiskonna – ning seeläbi mõjutada ka ülemaailmset arengut (demokraatia, keskkond, migratsioon, keskkonnasaaste, jätkusuutlik areng jne), tuua näiteid oma kogemustest/riigist.</p> <p>6.2.8. Edendada teadmisi, oskusi ja väärtusi, mis toetavad 21. sajandi globaalse kodakondsuse rakendamist täiskasvanuhariduses ning pakkuda/luua tegevusi, mis toetavad globaalse kodakondsuse perspektiive: kriitiline ja transformatiivne perspektiiv, maailmameelsus, holistiline mõistmine ja tervishoiu perspektiiv.</p> <p>6.2.9. Edendada ja edastada teavet kodanikuõiguste kohta koolitustel ning seeläbi tõsta täiskasvanute teadlikkust ning aktiivselt/teadlikult kujundada kodanikuühiskonda, jõuda globaalse hariduse ja jätkusuutliku arengu eesmärkideni.</p> <p>6.2.10. Julgustada õppijaid olem aktiivsed ja informeeritud kodanikud.</p>
Sisu	Kodanikuõigused ja -kohustused, globaalne / digitaalne kodakondsus, survegrupid, 21. sajandi globaalne kodakondsus

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15'	Sissejuhatus teemasse	Koolitaja tutvustab teemat, kasutades videoesitlust Tööleht <i>Hea kodanik</i> Arutelu	Jäälõhkumisharjutus Vaikse kirjutamise tööleht Arutelu	#1 Video Globaalse kodakondsuse alane haridus https://www.youtube.com/watch?v=uLeREqPKR08 #2 Tööleht
15'	Määratleda kodanikuõigused ja -kohustused	Juhend slido ja koodi kasutamiseks. - Millised sõnad meenuvad, kui kuuled mõistet 'kodanikuõigused'? - Milliseid kodanikuõigusi on sinul kodanikuna? - Millised sõnad meenuvad, kui kuuled mõistet 'kodanikukohustused'? - Mida kodanikuks olemine tähendab?	www.slido.com (sõnapilved) www.mentimeter.com	#3 EU kodakondsus https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-citizenship_en #4 Kodaniku käsiraamat #5 Kogukondlikud vahendid #6 Leydet, D. (2014) Citizenship. The Stanford Encyclopedia of Philosophy.
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Kodanikuõigused		Paaristöö rühmaarutelu	#4 Kodanikuõigused https://ec.europa.eu/info/aid-development-

		<p><i>Paaristöö:</i> ülesanne on jagada ümbrikus antud õigused kodaniku- ja inimõigusteks ning selgitada valikut.</p> <p><i>Rühmaarutelu:</i></p> <p>Kuidas saab kodanikuõigusi kaitsta ja rakendada, tooge näiteid kohalikul ja globaalsel tasandil.</p>		<p>cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/know-your-rights/citizens-rights_en</p> <p>#4A. Kodanikuõiguste strateegiad, https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-citizenship_en</p>
30'	Kuidas see saab mõjutada jätkusuutlikku arengut?	<p><i>Kuidas saavad õigused toetada jätkusuutlikku arengut?</i></p> <p>Iga rühm töötab loosiga 2-3 jätkusuutliku arengu eesmärki, ülesanne on selgitada, kuidas kodanikuõiguste toetamine ja rakendamine saab panustada SDG eesmärkide saavutamisse.</p>	<p>Arutelu väikeses rühmas ja kogu grupis</p> <p>Esitlus</p>	<p>#7 SDG eesmärgid aastal 2030</p> <p>https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20'	Survegrupid	<p>Õppijad jagatakse rühmadesse</p> <p>Ülesanne: Millistes organisatsioonides olukordades või tegevustes me</p>	<p>Rühmaarutelu</p> <p>Rühmaarutelu tulemused</p> <p>Esitlus</p>	<p>#8 Survegrupid</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=NnOk2tTz468</p>

		<p>tegelikult survegruppidega kokku puutume?</p> <p>Kuidas tõsta teadlikkust survegruppidest täiskasvanud õppijate seas oma õppetöö käigus?</p> <p>Millised tegevused toetavad survegruppide tegevust ja miks see on oluline?</p>		<p>https://www.youtube.com/watch?v=w0BYMqONzgM</p> <p># 9 Näiteid survegruppidest</p> <p>https://www.globalpartnership.org/blog/4-examples-civil-society-advocating-more-national-education-funding</p>
30'	<p>Digitaalne kodakondsus, selle olulisus ja arendamine</p>	<p>1. Paaristöö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analüüsida digitaalse kodakondsuse oskusi kui olulist oskust globaalses ja IT-maailmas. - Tuua näiteid, kuidas tõsta tarbijate teadlikkust igapäevase täiskasvanuhariduse kaudu. <p>2. Rühmaarutelu:</p> <p>Valige rühmas kolm parimat ideed, mida tutvustada kogu grupile</p>	<p>Paaristöö</p> <p>Rühmaarutelu</p> <p>Rühmaesitlus</p>	<p>#10 Digitaalse kodakondsuse alase hariduse käsiraamat. (2019) Euroopa Komisjon. https://rm.coe.int/digital-citizenship-education-handbook/168093586f</p> <p>#11 Digitaalne kodakondsus https://www.youtube.com/watch?v=f4B0q2oOLbS</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

30'	<p>Globaalne kodakondsus</p> <p>Kuidas toetada antud oskusi täiskasvanukoolitustes</p>	<p>Milliseid teadmisi, oskusi ja väärtusi vajab 21. sajandi globaalne kodakondsus?</p> <p>Seinal neli märksõna (teadmised, oskused, väärtused, meetodid). Arutelud väikestes rühmades, tehakse märkmeid ja iga 5 minuti tagant vahetatakse rühma. Sellele järgneb kokkuvõte/esitus.</p> <p>Kuidas saame toetada antud kompetentsi täiskasvanute koolituses? Tutvustage oma kogemusi või meetodeid/ideid.</p> <p>Arutelud väikestes rühmades</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jagage kogemusi ja ideid oma rühmas, kuidas toetada kompetentsi arengut. - Tooge välja oma rühma parimad näited. Tutvustage rühmaarutelu tulemusi ja soovitusi. -Tutvustage teistele. <p>Pange vastavale lehele märkmepaberid (oskused, teadmised, väärtused, meetodid)</p>	<p>Maailmakohvik</p> <p>Arutelu väikestes rühmaesitlused</p>	<p># Globaalse kodakondsuse alane haridus</p> <p>http://www.worldwiseschools.ie/development-education/</p> <p>#12 A. Globaalse kodakondsuse alase hariduse juhend, http://www.worldwiseschools.ie/wp-content/uploads/2018/08/WWGS_StarterGuide_2018_web.pdf</p> <p>#13 Tulevikuoskused</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=BXT2STtm_54</p>
-----	--	---	--	--

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15'	SDG eesmärgid Täiskasvanute teadlikkus	SDG mäng rühmas. Variant 1: 17 SDG eesmärki pörandal, veereta täringut ruudule Variant 2: SDG eesmärgid lauamänguna Ülesanne: Variant 3: Üks idee/mõte, mida te koolitajana saate teha täiskasvanute teadlikkuse tõstmiseks SDG-eesmärkide saavutamisel.	SDG-mäng väikestes rühmades ja arutelud	#14 Jätkusuutliku arengu eesmärgid https://www.youtube.com/watch?time_continue=137&v=RpqVmvMCmp0&feature=emb_logo #15 SDG 17 eesmärki https://www.un.org/development/desa/disabilities/envision2030.html #15 A. SDG eesmärgid aastal 2030 https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/ SDG-mäng (eesmärkide kaart, kaardid etc.) Pall või täring
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
5'	Sisu kokkuvõte Tagasiside ja lõpetus	Kirjuta üles üks idee tänasest tunnist ja pane see heade mõtete puule.	Üks minut, et panna kirja üks idee/mõte märkmepaberile ja kleepida heade mõtete puule.	Heade mõtete puu Märkmepaberid Iseseisev töö e-õppes:

				<ol style="list-style-type: none">1. Tooge välja peamised kodanikuõiguste strateegiad riiklikul ja EU tasandil. Selgitage, mida tähendab olla globaalne kodanik, määratlege kodanikuõigused ja -kohustused riiklikul ja EU/globaalsel tasandil ning kuidas need mõjutavad jätkusuutlikku arengut.2. Otsige ja tutvustage ülevaade survegruppide näiteid kohalikul, valitsuse ja EU tasandil.3. Analüüsige oma koolitustegevusi, mis toetavad globaalse kodakondsuse perspektiive: kriitilist ja transformatiivset perspektiivi, maailmameelsust, holistilist arusaamist ja tervishoiuperspektiivi.
--	--	--	--	--

3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Kodanikuosalus/demokraatlik elukorraldus/kodakondsus			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>6.3.2. Arutleda rühmas demokraatliku ühiskonna erinevaid probleemkohti</p> <p>6.3.3. Võrrelda erinevaid demokraatlikke ja ebademokraatlikke ühiskondi ja liikumisi ning nende seoseid SDG7 eesmärkidega</p> <p>6.3.4. Kirjeldada kaasamiskava loomise peamisi põhimõtteid</p> <p>6.3.5. Selgitada kaasamise vajadust rühma liikmetega rühmatöös</p> <p>6.3.6. Kirjeldada rühmatöö käigus demokraatlike ja ebademokraatlike ühiskondade ja liikumiste väljakutseid tulevikus</p> <p>6.3.7. Oskus suunata õppijaid leidma ja osalema erinevates sotsiaalsetes algatustes vastavalt nende huvidele</p> <p>6.3.8. Juhendada õppijaid rühmatöös leidma osalejaid, kes saaksid toetada nende ideid ja huvisid</p> <p>6.3.9. Hinnata konfliktide ennetuse ja lahenduse võimalikkust</p> <p>6.3.10. Julgustada rühma liikmeid eristama erinevaid osalemismeetodeid ning kasutada partnereid erinevate probleemide lahendamisel</p>			
Sisu	SDG eesmärgid ning demokraatlikud ja mittedemokraatlikud ühiskonnad. Osaluse põhimõtted, mõju ja võimalused ühiskonnas.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10'	Õppijate tutvustus	-ülevaade koolituse eesmärkidest, rühma ootused	Jäälõhkumisharjutus	Pabertahvel, markerid

		-kokkulepped grupis -üksteisega tutvumine		
10'	Sissejuhatus teemasse	Koolitaja tutvustab teemat ja küsib grupilt küsimusi	Vaatlus Arutelu	#1 Globaalsed eesmärgid https://www.youtube.com/watch?v=cBxN9E5f7pc #2 SDG eesmärgid aastal 2030 https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/ #3 Kodanikud kui partnerid. OECD käsiraamat. https://www.internationalbudget.org/wp-content/uploads/Citizens-as-Partners-OECD-Handbook.pdf (2001)
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
50'	Demokraatlike ja mittedemokraatlike ühiskondade mõju ja takistused SDG eesmärkide saavutamisele	Rühmatöö – iga rühma liige tõmbab loosiga - Demokraatlik või mittedemokraatlik ühiskond - 2-3 eesmärki 17 SDG seast	Rühmaarutelu Tulemuste esitlus posteritel	#4 SDG eesmärgid aastal 2030 https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/

		<p>Rühmaarutelus käsitletakse järgmisi teemasid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuidas mõjutab antud ühiskond SDG eesmärkide saavutamist? 2. Millised on antud ühiskonna takistused SDG eesmärkide saavutamisel? 3. Mida peaks keegi tegema/võiks keegi teha, SDG eesmärkide saavutamiseks? 4. Mis on kodanike roll? <p>Kokkuvõtet arutelust tutvustatakse kogu rühmale.</p>		
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40'	Osalus	<p>Õppijad kirjeldavad oma kogemuse põhjal positiivseid ja negatiivseid osaluse juhtumeid.</p> <p>Rühmas leiavad nad ühe positiivse ja ühe negatiivse näite ning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analüüsivad olukorda - pakuvad lahendusi 	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Eneseanalüüs</p> <p>Rühmaarutelu</p>	<p>#5 Kodanik ja osalus</p> <p>https://www.coe.int/en/web/compass/citizenship-and-participation#Forms%20of%20participation</p> <p>#6 Kodanikuühiskonnad ja sotsiaalsed liikumised</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=iwXkNVynIDg</p>

		- tutvustavad oma rühmatööd - sõnastavad osaluse põhimõtted	Rühmatöö tulemuste esitlus Osaluse põhimõtte seinal	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
60'	Kaasamiskava koostamine	<p>Kaasamine kogukonda. Ülesanne – mõelda välja sotsiaalne algatus, millega kaasata kogukonnaliikmeid, tuues välja alljärgneva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Idee/eesmärk - Kuidas inimesi kaasata, kaasamise võimalused - Keda tuleks kaasata? Kirjeldage sihtgruppe - Kuidas inimesi tegevusse lülitada? - Kuidas sõnumeid edastada <p>Kasutage ExACT mudelit (<i>Exciting, Assessable, Challenging, Time-framed – põnev, hinnatav, nõudlik, ajaliselt piiritletud</i>)</p> <p>Tulemuste esitlus postril.</p>	<p>Rühmatöö/ ajurünnak</p> <p>Rühmatöö tulemuste esitlus</p> <p>Arutelu</p>	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

10`	Sisu kokkuvõte Tagasiside ja lõpetus	Koolitaja ja kogu grupp teevad kokkuvõtte antud päeva teemade omavahelistest suhetest. Sõltuvalt rühma suuruselt võib tagasisidet anda kas suuliselt või kirjalikult, näit. õppijad istuvad ringis ning annavad üksteisele kordamööda palli edasi ning arutlevad, mida nad antud tegevuse käigus on õppinud.	Eneseanalüüs	Refleksiooni vorm (kui tegemist suure rühmaga)
-----	---	---	--------------	--

MOODUL 7 – ENERGIA

1. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	SDG eesmärk, et tagada kõigile taskukohane, jätkusuutlik, usaldusväärne ja kaasaegne energia, energialiikide kombinatsioon ja nende tagajärjed.			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>7.1.1 Selgitada erinevaid energiaga seotud mõisteid (usaldusväärne, jätkusuutlik, taastuv, roheline energia jne), viidates näidetele oma riigis.</p> <p>7.1.2 Arutleda SDG7 tausta üle, kasutades ÜRO andmeid ning tuues välja peamised sündmused ja arengud, mis viisid selle vastuvõtmiseni.</p> <p>7.1.3 Käsitleda probleeme, mis raskendavad fossiilkütuste kasutamise vähendamist riiklikul ja globaalsel tasandil, viidates juhtumitele ja näidetele, mis kirjeldavad antud tegevusega kaasnevat probleemi ja tulemusi.</p> <p>7.1.4 Analüüsida erinevaid energiatootmise liike (hüdro-, päikese-, tuuma-, tuule-, fossiil- jne), kasutades avalikke andmeid ning pakkudes välja sobivate energialiikide kombinatsiooni oma riigile ja kogu maailmale koos vastavate põhjendustega.</p> <p>7.1.5 Innustada teisi, sealhulgas sõpru ja kolleege toetama energia säästmise meetmeid, osaledes kohalikes/riiklikes energiasäästmise meetmetes ja kampaaniates.</p>			
Kestus	3 juhendatud tundi			
Sisu	SDG7 tähendus, erinevad energiaallikad, energialiikide kombinatsioon ja erinevate energiaallikate mõju.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Tunnieelne iseseisev lugemine	1. Osalejatele antakse link videole ja dokumendile, mis annavad ülevaate globaalsetest energiaprobleemidest		Link videole https://edition.cnn.com/videos/business/20

	(ümberpööratud klassiruumi tegevus)			19/12/02/global-energy-challenge-america-doc.cnn Link artiklile: https://www.bbc.com/future/article/20170313-the-biggest-energy-challenges-facing-humanity
5	Õppesessiooni teema tutvustus	2. Koolitaja tutvustab teemat ja õpiväljundeid <i>powerpoint</i> -esitlusega, seejärel palub õppijatel rääkida oma ootustest õppesessioonile.		<i>Powerpoint</i> -esitlus– Ülevaade õppesessioonist
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45 min	Jätkusuutliku arengu eesmärk, et tagada kõigile taskukohane, jätkusuutlik, usaldusväärne ja kaasaegne energia	3. Koolitaja küsib õppijatelt, kas nad on kuulnud SDG7-st, oskavad antud eesmärki või sihte nimetada. Vastused kirjutatakse üles ning ppt-esitluses antakse ka õige kirjeldus. 4. Seejärel palutakse õppijatel selgitada, mida tähendab antud eesmärgis „taskukohane, jätkusuutlik,		<i>Powerpoint</i> -esitlus SDG7 teemal Videolink: https://youtu.be/BB8estUBK14

		<p>usaldusväärne ja kaasaegne“ energia kõigile. Koolitaja toob pärast välja õige tõlgenduse ning esitab ppt-esitluses ka õige kirjelduse. Arutelu käigus tutvustatakse energiaalast sõnavara ja mõisteid, näiteks taastuv, taastumatu ressurs, roheline, puhas, fossiilkütus.</p> <p>5. Õppijad vaatavad lühikest videot SDG7st ning seejärel palutakse neil rääkida, kas midagi antud sõnumites või ideedes kõnetas või üllatas neid ning pani neid mõtlema globaalsete energiaprobleemide üle.</p>	<p>Õppijatel palutakse meenutada antud eesmärki, anda tõlgendus ja mainida mõningaid sihte.</p> <p>Meenutada videos esitletud peamisi ideid ja sõnumeid</p>	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
25	Erinevad energiatootmise viisid/liigid	6. Õppijatel palutakse mainida erinevaid energiaallikaid ning vastused kirjutatakse üles. Iga mainitud liiki käsitletakse ning kirja pannakse peamised energiaallikad. Seejärel palutakse rühmal jagada energiaallikad taastuvateks ja taastumatuteks ning jagada antud vastuseid, seejärel otsustatakse lõplikult, millised on taastuvad ja millised taastumatud.		<p>Lingid energia tootmise ja tarbimise andmetele:</p> <p>https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/22877_UN_FINAL_ONLINE_20190523.pdf</p>
45 min	Energia tootmise ja tarbimise kombineerimine	7. Väikestes rühmades arutletakse ja jagatakse arvamusi energiatootmise ja -tarbimise kombineerimise üle nende riigis ning kuidas see globaalses mõttes paigutub. Tulemusi jagatakse kogu rühmaga ning kirjutatakse üles digitaalsele või pabertahvlile. Seejärel antakse		<p>Link energijaotusele UK-s</p> <p>https://www.planete-energies.com/en/medi</p>

		<p>õppijatele võrdluseks õiged andmed (lingid usaldusväärsetele andmetele). Arutluste käigus käsitletakse ka energia jäävuse seadust.</p> <p>8. Seejärel palutakse õppijatel samas rühmas võrrelda muutusi nende riigi ja kogu maailma energia tootmises ja tarbimises usaldusväärsete andmete põhjal ning kommenteerida saadud tulemusi.</p>		as/close/about-energy-mix
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40	Erinevate energiaallikate mõju (sotsiaalne, majanduslik ja keskkondlik)	9. Õppijatel palutakse arutleda väikestes rühmades iga energiaallika plusse ja miinuseid vastavalt selle keskkondlikule, sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule. Vastuseid jagatakse kogu grupiga ning digitaalsele või pabertahvlile tehakse kokkuvõtte peamistest eelistest ja puudustest.		
5 min	Sisu kokkuvõtte	10. Kogu rühmal palutakse teha kokkuvõtte antud õppesessioonis käsitletud peamistest sõnumitest, mis kirjutatakse üles digitaalsele või pabertahvlile.	Peamiste käsitletud teemade meenusus ja kokkuvõtte	
10 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad lühikese tagasisideküsitluse ja osalevad 5-minutilise arutelus.		

2. ÕPPESESSIOONI KAVA

Teema	Strategiate ja tegevuste tõhusus globaalsete energiaprobleemide lahendamisel ning koolitaja roll jätkusuutlike energiatõhususe tavade edendamisel.			
Õppesessiooni õpiväljund (id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>7.2.1 Kujutleda stsenaariumi, kus maailmas ei toetuta enam fossiilsele energiale, tuues välja vastava mõju nii tervisele, majandusele kui ka keskkonnale.</p> <p>7.2.2 Kirjeldada tegevusi, kuidas saavutada jätkusuutlik, taskukohane ja usaldusväärne energia kõigile, kategoriseerides need riiklike sidusrühmade (valitsuse, ettevõtjate ja tööstuse) algatusteks ning riikidevaheliste organisatsioonide nagu ÜRO ja EU algatusteks.</p> <p>7.2.3. Võrrelda fossiilkütuste kasutuse vähendamise meetmete ja tegevuste tõhusust, võrreldes seda SDG7 eesmärkide saavutatusega nii oma regioonis kui ka globaalselt.</p> <p>7.2.4. Koostada esitlus fossiilkütuste kasutamise eelistest ja puudustest, toetudes usaldusväärsetele allikatele või kohtumistele kohaliku puhta energia huviorganisatsiooniga.</p> <p>7.2.5. Kriitiliselt hinnata tegevuste tõhusust taskukohase, puhta ja usaldusväärse energia tagamisel, kasutades usaldusväärseid allikaid ning võrreldes peamiste SDG7 eesmärkide saavutatusega.</p> <p>7.2.6. Prognoosida, kas SDG7 eesmärgid saavutatakse nii nende riigis kui globaalselt, kasutades usaldusväärseid allikaid, põhjendades oma seisukohta ja prognoosides, milliseid edusamme tehakse aastaks 2030.</p>			
Kestus	3 juhendatud tundi			
Sisu	SDG7 tähendus, erinevad energiaallikad, nende jaotus ja nende mõju.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Tunnieelne iseseisev lugemine	1. Osalejatele antakse link ja dokumendid riiklikest ja globaalsetest meetmetest ja tegevustest energiaprobleemide lahendamisel.		https://sustainabledevelopment.un.org/?page=vie

	(ümbertööratud klassiruumi tegevus			w&nr=2749&type=13&menu=1634
10	Õppesessiooni teema tutvustus	2. Koolitaja tutvustab õppesessiooni teemat ja õpiväljundeid <i>powerpoint</i> -esitlusega, seejärel palub õppijatel rääkida oma ootustest.	Õppijatel palutakse võtta kokku eelmise õppesessiooni peamised teemad	<i>Powerpoint</i> -esitlus <i>Õppesessiooni ülevaade.</i>
65	Strateegiad, meetmed ja tegevused energiaprobleemide lahendamisel SDG7 kontekstis	3. Koolitaja palub õppijatel teha kokkuvõtte videost ja artiklist (ümbertööratud õpe) ning meenutada (a) peamisi energiaprobleeme ja (b) tegevusi nende lahendamiseks ja SDG7 eesmärgi saavutamiseks, samuti riiklikke ja rahvusvahelisi vastutavaid organisatsioone. 4. Vastused kirjutatakse digitaalsele või pabertahvlile ning iga punkti arutletakse üksikasjalikumalt, käsitledes nii selle rakendamist kui ka järelevalvet ja tegevuse aruandlust. Koolitaja lisab vajadusel riiklikke ja globaalseid tegevusi.	Kogu klassi tegevus teha kokkuvõtte peamistest riiklikest ja globaalsetest meetmetest.	https://www.worldbank.org/en/topic/energy/brief/sustainable-development-goal-on-energy-sdg7-and-the-world-bank-group https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21864Activities_of_the_TAGSDG7_2018_2019_FINAL_low_res.pdf
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
95 min	Meetmete ja tegevuste tõhusus energiaprobleemide lahendamisel	5. Õppijatel palutakse arutleda, kas nende arvates saavutatakse SDG7 eesmärgid nende riigis/regioonis ja globaalselt, põhjendades oma seisukohta. Erinevad seisukohad ja põhjendused kirjutatakse digitaalsele või pabertahvlile.		Edusammud SDG7 saavutamisel: https://www.irena.org/publications/2018/May/Tr

	mide lahendamisel	<p>6. Koolitaja tutvustab edusamme SDG7 eesmärkide saavutamisel globaalsel tasandil. Seejärel palutakse neil väikestes gruppides võrrelda antud andmeid edusammudega eesmärkide saavutamisel oma riigis/regioonis ja globaalselt või kahe regiooni vahel, toetudes usaldusväärsetele allikatele.</p> <p>7. Kui õppijad on käsitlenud eesmärkide saavutatust, palutakse neil mõelda oma eelmisele vastusele, kas SDG7 eesmärgid saavutatakse, ning kommenteerida andmeid või tähelepanekuid, mida nad võrdluste käigus märkasid. Need kirjutatakse digitaalsele või pabertahvlile.</p>		<p>acking-SDG7-The-Energy-Progress-Report Lingid hiljutistele ÜRO järelevalvearuannetele, mis hõlmavad nii regionaalseid kui globaalseid andmeid. https://unstats.un.org/sdgs/report/2019/</p> <p>Lingid energia tootmise ja tarbimise andmetele https://www.gov.uk/government/collections/energy-trends#2019-data</p> <p>https://www.carbonbrief.org/analysis-uk-renewables-generate-more-electricity-than-fossil-fuels-for-first-time</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10	Sisu kokkuvõte	8. Õppijatel palutakse teha kokkuvõtte õppesessiooni peamistest teemadest ja sõnumitest ning see kirjutatakse digitaalsele või pabertahvlile.	Peamiste teemade kokkuvõte	
	Tagasiside ja lõpetus	Kombineeritud õppe ülesanne:	Kirjalik ülesanne	Käsileht: <i>Esitluse juhend</i>

		Antud ülesandes koostavad õppijad esitluse fossiilkütuste kasutamise eelistest ja puudustest. Esitlus koostatakse õppesessioonivälisel ajal kombineeritud õppe ülesandena.		
--	--	--	--	--

3. ÕPPESESSIOONI KAVA

3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Koolitaja roll säästlikus energiakasutuses.			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>Õppesessiooni läbimisel oskavad koolitajad/õppijad:</p> <p>7.3.1. Omandada tegevusi energia säästmiseks oma mõjusfääris, muutes elustiilivalikuid ja käitumismustreid.</p> <p>7.3.2 Eristada koolitaja isiklikku ja professionaalset rolli jätkusuutliku arengu alase hariduse edendamisel oma kodus ja tööl, tuues välja erinevad rollid ning käsitledes vastavaid sarnasusi ja erinevusi.</p> <p>7.3.3 Määratleda erinevaid tegevusi energia säästmiseks, tuues välja praktilised aspektid nii kodumajapidamises, tööl kui ka kohalikus kogukonnas.</p> <p>7.3.4. Hinnata oma elustiili ja käitumismustreid vastavalt tarbimisele ja tootmisele, käsitleda antud käitumise mõju energia kasutusele ja säästmisele.</p> <p>7.3.5 Anda oma panust teadlikkuse tõstmisele globaalsete energiaprobleemide osas, osaledes avalikes töötubades ja seminarides.</p> <p>7.3.6 Julgustada teisi toetama energiasäästlikkuse algatusi, soovitades erinevaid säästumeetmeid nii koju kui tööle.</p> <p>7.3.7 Toetada energia säästmise meetmeid, osaledes kohalikes kampaaniates ja survegruppides tegevuses.</p>			
Kestus	3 tundi			
Sisu	SDG7 tähendus, erinevad energiaallikad, nende jaotus ja nende mõju.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
	Tunnieelne iseseisev lugemine (ümberpööratud klassiruumi tegevus	1. Osalejatele antakse link artiklile, mis käsitleb koolitaja rolli jätkusuutliku arengu alase hariduse edendamisel.		http://www.scielo.org.za/pdf/eac/v20n3/02.pdf

5	Õppesessiooni teema tutvustus	2. Koolitaja tutvustab õppesessiooni teemasid ja õpiväljundeid <i>powerpoint</i> -esitlusega, seejärel palub õppijatel rääkida oma ootustest.	Õppijatel palutakse võtta kokku eelmise õppesessiooni peamised teemad	<i>Powerpoint</i> -esitlus – <i>Õppesessiooni tutvustus</i>
50	Energia säästmine	3. Osalejatel palutakse meenutada eelmises õppesessioonis käsitletud energiaprobleeme, seeläbi tutvustatakse energia säästmise mõistet kui ühte meetet, mille abil antud probleemidega tegeleda. Õppijatel palutakse defineerida energia säästmise mõistet, seejärel formuleerib koolitaja pakutud vastete põhjal ühtse selgituse/definitsiooni. 4. Osalejatel palutakse töötada väikestes rühmades ning teha nimekiri enda kodumajapidamises kasutatavatest energia säästmise viisidest. Seejärel palutakse neil arutleda ka teiste meetmete üle, mida nad võiksid kodus või tööl rakendada. Vajadusel täiendab koolitaja antud nimekirja.	Energiaprobleemide kordamine	https://www.energy.gov/energysaver/home-energy-audits/do-it-yourself-home-energy-audits https://theconstructor.org/building/common-energy-conservation-measures/1254/
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40	Koolitaja professionaalne roll energia säästmisel	5. Õppijatel palutakse arutleda loetud artiklit väikestes rühmades ümberpööratud õppe käigus ning tuua välja koolitaja roll jätkusuutliku arengu alases hariduses. Peamistest punktidest tehakse kokkuvõtte digitaalsel või pabertahvil.		Digitaalne või pabertahvel

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
		6. Igal rühmal palutakse kirjeldada koolitaja rolli jätkusuutliku arengu alases hariduses.		
50 min	Koolitaja isiklik roll energia säästmisel	<p>7. Antud seksioonis mängivad õppijad mängu, mille käigus käsitletakse koolitaja rolli energia säästmise edendamisel. Koolitaja paneb ühte ruumi nurka (või rea lõppu, kui tund toimub õues) sildi „Täiesti nõus“ ja teise nurka/lõppu sildi „Ei nõustu üldse“.</p> <p>8. Kui kõik on end väitele vastavalt paika seadnud, palub koolitaja neil oma valikut selgitada.</p> <p>9. Pärast arutelu väikestes rühmades palutakse osalejatel arutleda selle üle, kuidas võiks koolitajat paremini ette valmistada või jõustada kandma rolli energia säästmise propageerimisel ning milliste probleemidega nad silmitsi seisavad.</p> <p>10. Peamistest punktidest tehakse kokkuvõtte digitaalsel või pabertahvilil.</p>	Kokkuvõtte peamistest punktidest	<p>Juhend õppijatele:</p> <p>Esimeses ülesandes uurime teie uskumusi ja arusaamu koolitaja rollist energia säästmisel.</p> <p>Mõelge antud väitele minut aega, seejärel leidke endale antud joonel õige koht vastavalt sellele, mil määral nõustute antud väitega või mitte.</p> <p>Väide <i>Koolitajatel on kohustus õpetada kodanikele energiaalaseid teemasid ning propageerida säästliku energiakasutuse meetmeid.</i></p>
5 min	Sisu kokkuvõte	11. Õppijatel palutakse teha kokkuvõtte õppesessiooni peamistest teemadest ja sõnumitest ning see kirjutatakse digitaalsele või pabertahvilile.		Koolitaja annab lingid energia tootmise ja tarbimise andmetele antud riigis/regioonis

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 min	Hindamine	12. Mooduli kokkuvõtlik hindamine Kahooti veebimänguga		Ligipääs digivahenditele ja internetiühendus. <i>Kahooti loomise juhend</i>
10 min	Tagasiside ja lõpetus	13. Tagasisideküsitlus ja lühike arutelu.		

MOODUL 8 – KESKKOND, SAASTATUS JA KESKKONNAHARIDUS

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Kuidas hallata ökoloogilist jalajälge, keskkonna saastatus
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>8.1.1 Õppida tundma nähtamatute õhusaasteainete mõjusid lihtsate katsetega ning uurides erinevaid õhusaastega seotud aspekte.</p> <p>8.1.2 Õppida tundma õhu-/veesaaste põhjuseid ning kuidas uurida erinevaid saasteaineid, näiteks mürgiseid gaase, tahkeid osakesi ja kemikaale vees. Uuritakse erinevaid õhusaaste vähendamise tehnoloogiaid.</p> <p>8.1.3 Töötada välja viise, et aidata erinevatel sotsiaalsetel gruppidel omandada väärtused ja hoiakud keskkonna hoidmiseks ning motiveerida neid aktiivselt osalema keskkonna kaitsmisel ja parendamisel, kasutades näitlikustamist või lihtsamaid tahkete osakeste kollektoreid ning uurides teatud õhusaastega seotud aspekte.</p> <p>8.1.4 Tõsta teadlikkust ja omandada oskuseid keskkonnaprobleemide märkamiseks ja lahendamiseks, jälgides igapäevase õhukvaliteedi muutusi. Erinevate lihtsate mudelite loomine ja jälgimine, et mõista, kuidas eksperdid antud tehnoloogiaid õhusaaste ennetamiseks ja lahendamiseks kasutavad.</p> <p>8.1.5 Osaleda aktiivselt eri tasanditel keskkonnaprobleemide lahendamise protsessis, tutvustades tegureid, mis mõjutavad vee- ja pinnase kvaliteeti, ning tingimusi, mis võimaldavad erinevatel taime- ja loomaliikidel ellu jääda.</p>
Kestus	3 juhendatud tundi
Sisu	SDG 13 tähendus, taust ja kontekst. Kasvuhoonegaaside kasvutrendi valguses muutub kliima oodatust hulga kiiremini ning selle mõju on tuntav kõikjal maailmas. Ühelt poolt on astutud positiivseid samme, kliimamuutuste kaitse rahastamine on suurenenud ning ka riigiti panustatud, samas on riskide vähendamiseks ja kohanemiseks vaja kiirendatud tegevust ja ambitsioonikamaid tegevusplaanid.

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10 min	Mooduli tutvustus: teemad ja õpiväljundid	Koolitaja tutvustab teemat, küsides õppijatelt, kas nad on kuulnud SDG13-st, oskavad nimetada mõnda vastavat eesmärki või sihti. Seejärel tutvustatakse õppesessiooni <i>powerpoint</i> -esitlusega, mis sisaldab: ülevaadet moodulist, õppesessioonis käsitletavatest teemadest ja õpiväljunditest. Õppijatelt küsitakse, kas neil on ka omapoolseid ootusi õppesessioonile.		
30 min	Anda ülevaade konverentsi ametlikest dokumentidest, millel põhinesid kõikide tasandite keskkonnahariduse esimene raamistik, põhimõtted ja juhendid.	Tbilisi deklaratsioon ning kaks konverentsi soovitus loid aluse kõikide tasandite – kohaliku, riikliku, regionaalse ja rahvusvahelise – keskkonnahariduse esimesele raamistikule, põhimõtetele ja juhenditele kõikide vanusegruppide tarvis nii formaal- kui vabahariduse süsteemis.	Õppijatel palutakse meenutada selle eesmärki, tõlgendust ja mõningaid peamisi eesmärke. Meenutada video peamist sõnumit	http://www.gdrc.org/uem/e/tbilisi.html
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
60 min	Anda koolitajatele vajalikud vahendid	Ülesande eesmärk on anda visioon maailmast, kus kõik mõistavad ja kogevad inimeste ja paikade omavahelisi		https://tenstrands.org/

	muuhulgas koostöös taaskasutuse eest vastutavate asutuste ja õuesõppe programmidega.	seoseid, kus kõikidel õppijatel on ligipääs kvaliteetsele keskkonnatemaatikale hõlmavale haridusele, ning kus kõikidel inimestel on teadmisi, teadlikkust ja oskusi teha otsuseid, mis edendavad nii nende endi kui kogukonna tervist ja heaolu.		
40 min	Anda teadmisi protsessidest, mis kasutavad mikroorganisme, taimi ja mikroobseid või taimseid ensüüme saasteainete neutraliseerimiseks pinnases ja keskkonnas.	Tegevuse eesmärk on uurida Kliimaharidusliidu (ACE) projekti moto „Meie kliima, meie tulevik“ tausta. ACE eesmärk on harida noori inimesi kliimamuutuste teaduslike tagamaade osas ning jõustada neid tegutsema. Teises osas kasutavad õppijad keskkonnaalaseid materjale. Nad võivad valida erinevate interaktiivsete tegevuste vahel, mis seostuvad taaskasutuse, jäätmekäitluse, saastatuse, veeuurimuste, säästliku energiakasutuse ning keskkonnasõbralikkuse ja kliimamuutustega. Linkidele klõpsates ja juhendeid järgides saavad nad antud valdkonnas oma silmaringi laiendada.	Peamised tegevused võetakse kokku digitaalsel või pabertahvil	https://www.sciencedirect.com/topics/earth-and-planetary-sciences/bioremediation www.acespace.org https://learn.in-life.eu/course/view.php?id=51
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10 min	Kokkuvõte	Õppijatel palutakse teha kogu rühmaga kokkuvõtte õppesessiooni peamistest teemadest ja sõnumitest ning need kirjutatakse digitaalsele või pabertahvilile	Peamiste teemade kordamine ja kokkuvõte	
20 min	Hindamine	Antud osas kasutatakse alljärgnevat viite kujundava hindamise strateegiat (koolitaja võib valida endale sobiva vastavalt rühma iseärasustele ja tasemele):	Ideeskeemide ülevaatlikkus ja täpsus.	

		<ul style="list-style-type: none"> • Õpilastööde või projekti analüüs • Standardiseeritud testid • Strateegilised küsitlused • Aktiivõppemeetod <i>think/pair/share</i> • <i>Exit/admit</i>-kaardid teatud käitumise omandamise kohta • Ühe minuti test omandatud oskuse kiireks kontrolliks • Internetiküsitlused rakendustest nagu Socrative või PollsEveryWhere 		
10 min	Tagasiside ja lõpetus			

2. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Mis on jätkusuutlikkus ja kuidas käituda vastutustundlikult (kõrbestumine, toiduainetega kindlustatus, põllumajandus)
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>8.2.1 tõsta teadlikkust, et jätkusuutlik areng on areng, mis rahuldab oleviku vajadused tegemata järeleandmisi tulevate põlvkondade võimes rahuldada enda vajadusi. See hõlmab vajaduste mõistet, iseäranis vaeste inimeste põhivajadusi kogu maailmas, kellest peab saama peamine prioriteet, ning tehnoloogia ja sotsiaalsete organisatsioonide piiranguid keskkonna võimele tulla toime praeguste ja tulevaste vajadustega.</p> <p>8.2.2 oskus töötada jätkusuutlikkuse laborina. Luua lahendusi kohalikele jätkusuutlikkusega seotud teemadele. Mõista, et erinevate meetoditega võib kaasneda vee reostumine, kui kemikaalid satuvad veekogudesse, samuti veevarude vähenemine liigkasutuse tagajärjel ning mullaerosioon ja pinnase kvaliteedi langemine agressiivse taimekasvatuse tagajärjel.</p> <p>8.2.3 oskus tuvastada ühiselt, et jätkusuutlik tarbimine on toodete ja teenuste kasutus sellisel viisil, et minimeerida vastavat keskkonnamõju, kasutades kahte tüüpi loodusvarasid: taastuvaid ja taastumatuid.</p> <p>8.2.4 oskus kasutada ökoloogilise jalajälje kalkulaatorit kui väärtuslikku lähtepunkti õpetajatele, kes soovivad kaasata õppijaid jätkusuutlikkuse ja vastupidavuse teemadega seotud olulisse dialoogi (loodusvarade kasutuse kalkulatsioon keskkonnamõju hindamiseks).</p> <p>8.2.5 oskus kirjeldada ja hinnata, kuidas tooted ja teenused toetuvad liiga paljudele loodusvaradele ning tekitavad tarbimisel liiga palju kahjulikke emissioone, kasutades juhtumianalüüsid auto ühiskasutust, taastuvaid energiaallikaid nagu päikese- ja tuuleenergia, tutvustades alternatiivseid kütuseallikaid nagu biokütust meie transpordivajaduste rahuldamiseks ning keskkonnasõbralikke puhastusaineid.</p>
Kestus	3 juhendatud tundi (soovituslikult läbi viia 2x1 + 1x1-tunniste sessioonidena)
Sisu	Meetmed kvaliteetse hariduse ja SDG13 saavutamise tagamiseks. Aasta 2017 oli senisest kõige soojem aasta – 1,1°C kõrgem kui tööstusrevolutsioonieelse ajal. Ülemaailmse Meteoroloogiaorganisatsiooni analüüs näitab, et Maa viie aasta keskmine temperatuur aastatel 2013-2017 oli rekordiliselt kõrge. Seega on veetaseme tõus ja ekstreemsed ilmaolud edaspidigi meie igapäevaelu osa.

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
5 min	Õppesessiooni tutvustus	Õppijatel palutakse meenutada eelmisel õppesessioonil käsitletud teemasid (SDG13 ja selle eesmärgid, edusammud, seosed jätkusuutlikkuse ja jätkusuutliku arenguga). Seejärel tutvustatakse käesoleva õppesessiooni teemasid ja õpiväljundeid.	Teemad märgitakse tahvlile	Haridusmooduli <i>powerpoint</i> -esitus
30 min	Kirjeldada jätkusuutlikkuse mõistet ja kuidas tegutseda piiratud ressursside kontekstis	Keskusel Morningside Center for Teaching Social Responsibility on 19 tunnikava keskhariduse õppekavadele. Piiratud vahendite ja piiramatute leidlikkusega globaliseeruv maailmas mängivad ülikoolid olulist rolli, et aidata tudengitel toime tulla tuleviku jätkusuutlikkuse probleemidega. Jätkusuutlikkusega seotud nõuded viitavad mitte ainult kursuste uuele sisule, vaid ka antud sisu edasiandmiseks vajalikele uutele õppemeetoditele. Kuivõrd tegemist on olulise distsipliiniülese projektiga, on jätkusuutlikkus ka oluline paradigma pedagoogika ümber mõtestamiseks.	Õppijatel palutakse meenutada antud eesmäärke, tõlgendusi ja teatud olulisi sihteesmäärke	https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/teaching-sustainability/ Google pakub tasuta jätkusuutliku keskkonnahariduse tunnikavasid 5.-8. klassidele
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Kuidas võidelda väärinformatsiooni oniga	Antud tunnis käsitlevad õppijad kliimamuutuste kohaliku mõju ning uurivad, millised on kliimamuutuse tegelikud väljavaated ja mil määral on suurenenud veelgi ekstreemsemate ilmaolude tõenäosus.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmäärke, tõlgendusi ja teatud peamisi sihte.	https://ncse.ngo/suporting-teachers/classroom-resources
30 min	Tutvuda organitega, kes	<i>Teaching About Global Climate Change</i> pakub tasuta professionaalseid õpimooduleid põhikooli- ja		

	hoolitsevad jätkusuutliku arengu eest.	gümnaasiumiastme geograafia- ja ühiskonnateaduste õpetajatele. Õppesessioonis käsitletakse informatsiooni ja materjale õpetajatele, kes valmistuvad õpetama globaalse kliimamuutuste teemasid.	Tahvil võetakse kokku põhipunktid	
30 min	Antud lehel on toodud kodukeskkonna ga seotud materjalid. Klõpsa linkidele ja järgi juhiseid.	Me kõik soovime, et meie planeet oleks terve nii täna kui homme. Iga väikene otsus meie igapäevaelus võib meid sinnapoole aidata. Uurige lihtsaid nõuandeid Google'ist ja ühest Šoti kolledžist, et aidata inimestel ja planeedil koos edukad olla. <i>Morningside Centeri</i> teaduspõhiste programmide põhjal on sadade koolide koolitajad toonud kaasa olulisi muudatusi nii klassiruumi, kooli kui ka õppijate igapäevaelu.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmärke, tõlgendusi ja teatud peamisi sihte.	https://yourplanyourplanet.sustainability.google/ https://www.morningsidecenter.org/climate-change https://learn.in-life.eu/course/view.php?id=53
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 mi	Eesmärk on anda reaalainete õpetajatele oskused ja vahendid, et aidata oma õppijatel võidelda kliimamuutuse kohta leviva väärteabe ja	Osalejad ulatavad abikäe neile õpetajatele, kel ei ole olnud ligipääsu kvaliteetsetele tunnimaterjalidele ja ettevalmistusele kliimamuutuste ja evolutsiooni teemadel. NCSE eesmärk on aidata kõikidel parendada oma õppetegevust.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmärke, tõlgendusi ja teatud peamisi sihte	https://ncse.ngo/supporting-teachers

	väärtõlgenduste ga.			
20 min	Hindamine	<p>Antud osas kasutatakse alljärgnevat viite kujundava hindamise strateegiat (koolitaja võib valida endale sobiva vastavalt rühma iseärasustele ja tasemele):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilastööde või projekti analüüs • Standardiseeritud testid • Strateegilised küsitlused • Aktiivõppemeetod <i>think/pair/share</i> • <i>Exit/admit</i>-kaardid teatud käitumise omandamise kohta • Ühe minuti test omandatud oskuse kiireks kontrolliks • Internetiküsitlused rakendustest nagu Socrative või PollsEveryWhere 	Ideeskeemide ulatus ja täpsus.	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10 min	Sisu kokkuvõte	Õppijad võtavad kokku õppesessiooni peamised teemad ja punktid.		
5 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijatel palutakse analüüsida õppesessiooni vastavalt koolitaja antud vormile.		<i>Eneseanalüüsi vorm</i>

3. ÕPPESESSIOONI KAVA

3. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema	Kliimamuutus ja looduskaitse			
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>8.3.1 Olla teadlik, et Maa kliima muutub kogu aeg. Mõista, et kliima soojeneb ning ka väikestel muutustel Maa temperatuuris võib olla suur mõju (mõni neist, näiteks jää ja lume sulamine, mõjutab meid juba praegu). Soojenemise tagajärjel tõuseb juba ka ookeanide veetase.</p> <p>8.3.2 Tõsta teadlikkust kliimamuutuste mõjust dokumentaalfilmi <i>Before the Flood</i> põhjal, milles reisirakse viiel mandril ja ka Arktikas, et näha kliimamuutuste mõju. Vaadata 2006. aasta filmi <i>An Inconvenient Truth</i> ja selle 2017. aasta järgi <i>An Inconvenient Sequel: Truth to Power</i>, et luua õppekavale vastavaid materjale koostöös Ameerika looduskaitseorganisatsiooniga <i>National Wildlife Federation</i>.</p> <p>8.3.3 Teada ja eristada kahte terminit, mida sageli kasutatakse valesi samas tähenduses – globaalne soojenemine ja kliimamuutus.</p> <p>8.3.4 Õppijatel on oskus kasutada keskkonda ja kohalikke loodusvarasid oma igapäevaelu markeerimiseks. Nemad vastutavad selle eest, et leida oma kogukonnas õige viis taaskasutuseks. Viiakse läbi väliüritus ning vastavat kogemust jagatakse sotsiaalmeedias <i>hashtag</i>-märksõnadega. Näiteks kasutatakse <i>#trashtag</i> väljakutset Twitteris.</p> <p>8.3.5 Õppijate käitumine näitlikustab nende isikliku süsiniku jalajälje vähenemist. Nad käituvad vastavalt, et teada, kuidas vähendada globaalse keskmise temperatuuri tõusu ning näitlikustada üksikisiku tegevuse olulisust kohaliku keskkonna kahjulike mõjude vähendamisel.</p>			
Kestus	3 juhendatud tundi			
Sisu	Kliimamuutuste mõju vähendamine eeldab 4. novembril 2016. aastal jõustunud Pariisi kokkuleppe põhimõtete järgimist. Jõulisemaid pingutusi on vaja, et tugevdada vastupanu ning vähendada kliimaga seotud ohtude ja looduskatastroofide tõenäosust.			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

5 min	Eelmiste õppesessioonide kordamine	Koolitaja palub õppijatel meenutada eelmisel õppesessioonil käsitletud teemasid ja peamisi ideid.	Põhipunktid kirjutatakse digitaalsele või pabertahvlile.	
40 min	Nimekiri organisatsioonidest, kes pakuvad parimaid globaalse kliimamuutusega seotud õppematerjale, sealhulgas NASA tooteid. Virtuaalselt saab külastada loodusloomuuseumi Museum of Earth, Cayuga looduskeskust, paleontoloogiainstituuti Smith Woods.	NASA Earth teaduslikud materjalid sobivad igal tasemel õpetavatele koolitajatele. Õppematerjal <i>Teacher-Friendly Guide™ to Climate Change</i> hõlmab nii kliimamuutusega seotud teaduslikke materjale kui ka võimalusi antud sotsiaalselt ja poliitiliselt polariseerunud teema õpetamiseks. Materjalid toovad kokku hariduse ja teaduse, tõlgendatakse maapealse elu ajalugu ja süsteeme, tõstetakse teadlikkust, et harida ühiskonda ja õpetada meid Maal targalt toimetama.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmärke, tõlgendusi ja teatud peamisi sihte	https://climate.nasa.gov/resources/education/ https://priweb.org/index.php/pubs-special/pubs-spec-5813-detail
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45 min	Mõnel asutusel on erinevaid teaduslikel eksperthinnangutel põhinevaid õppematerjale . Antud andmerikkad tegevuste ja juhtumianalüüside, kvaliteetsed videote ja interaktiivsete vahendite eesmärk on tutvustada õppijatele bioloogia	Veebileht BioInteractive pakub koolitajatele õppetöö kavandamise vahendeid , et luua esitusloendeid ja narratiive ning professionaalseid õppematerjale , millega süvendada teaduslikku pädevust ja pedagoogilisi oskusi. Ripple Effect kujutab tulevikku, kus kõikidel õppijatel ja peredel on teadmised ja loovust, et tugevdada kliimamuutuste ja tõusva mereveetaseme tingimustes oma kogukonda.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmärke, tõlgendusi ja teatud peamisi sihte	https://www.biointeractive.org/classroom-resources?search=&f%5B0%5D=topics%3A73 https://rippleeffectnola.com/

	keskseid põhimõtteid, toetada sidusust teaduspraktikaga ning tekitada neis aukartust ja imetlust eluslooduse vastu.			
45 min	Kliimamuutuse mõju on ulatuslik ning tõenäoliselt mõjutab meie kõigi elu alates muutustest ilmas kuni toiduga kindlustatuseni ning ka meie energia tootmise ja kasutamise viise.	<p><i>Zinn Education Project</i> haridusprojekt edendab ja toetab ajaloo õpetamist. Antud projekt annab õppijatele täpsema, keerukama ja kütkestavama ülevaate ajaloost kui traditsioonilised õpikud ja õppekavad.</p> <p>Hariduslik täpsus kliima ja energia teemade käsitlemisel pole kunagi olnud olulisem kui praegu ning alati ei ole lihtne leida usaldusväärseid ja kontrollitud õppematerjale. Siinkohal aitab CLEAN koolitajatel leida vajalikke materjale ning ei pea muretsema nende teadusliku usaldusväärsuse või haridusliku väärtuse üle.</p>		<p>https://www.zinneproject.org/campaigns/teach-climate-justice</p> <p>https://www.globalonenessproject.org/library/collections/climate-change</p> <p>http://myclyde.ac.uk/course/view.php?id=82</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
25 min	Kasutada sotsiaalmeediat kliimamuutustealase informatsiooni levitamisel ning näitlikustada, kuidas lihtne ettevõtmine võib muuta elanike meelestatust.	<i>#trashtag</i> märksõna lõi üks mees Arizonase osariigist, millest on nüüdseks saanud internetisensatsioon. Enam kui 400000 inimest on juba postitanud oma foto pärast seda, kui on ühe maailmanurga ära koristanud.	Õppijatel palutakse meenutada jätkusuutliku arengu eesmärke, tõlgendusi ja	<p>https://www.instagram.com/explore/tags/trashtag/</p> <p>https://twitter.com/hashtag/trashtag</p>

			teatud peamisi sihte	
5 min	Sisu kokkuvõte	Kokkuvõte õppesessioonil käsitletud teemadest – õppijatel palutakse kirja panna peamised käsitletud teemad/punktid.	Teemad ja punktid kirjutatakse tahvlile ning koolitaja täiendab neid vajadusel.	
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
30 min	Hindamine	<p>Antud osas kasutatakse alljärgnevat viite kujundava hindamise strateegiat (koolitaja võib valida endale sobiva vastavalt rühma iseärasustele ja tasemele):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilastööde või projekti analüüs • Standardiseeritud testid • Strateegilised küsitlused • Aktiivõppemeetod <i>think/pair/share</i> • <i>Exit/admit</i>-kaardid teatud käitumise omandamise kohta • Ühe minuti test omandatud oskuse kiireks kontrolliks <p>Internetiküsitlused rakendustest nagu Socrative või PollsEveryWhere</p>	Ideeskeemide ulatus ja täpsus.	Ideeskeemi harjutuse juhend
5 min	Tagasiside ja lõpetus	Õppijad täidavad eneseanalüüsi vormi ning osalevad lühikeses arutelus.		

MOODUL 9 – PEDAGOOGILISED OSKUSED

1. ÕPPESESSIOONI KAVA				
Teema		Reflektiivsus hariduses		
Õppesessi ooni õpiväljund (id)	<p>9.1.1. Tuvastada võrgustikud oma organisatsioonis või mujal (kohalikul, regionaalsel, riiklikul ja globaalsel tasandil), kes võiksid toetada koolitaja professionaalset arengut.</p> <p>9.1.2. Tuvastada professionaalse täiendõppe võimalusi (kohalikul, regionaalsel, riiklikul ja globaalsel tasandil), mille seast leida sobivad võimalused oma pädevuse ja oskuste arendamiseks.</p> <p>9.1.3. Kasutada erialaseid võrgustikke (kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas veebiallikad) oma erialase arengu toetamiseks ja tuvastatud oskuste nappuse ületamiseks.</p> <p>9.1.4. Peegeldada erialast tegevust, sealhulgas eelnevalt läbiviidud õppesessiooni, et tuvastada parendamist vajavad valdkonnad, näiteks mis oleks teisiti, kui antud õppesessiooni saaks uuesti teha.</p> <p>9.1.5. Teadvustada erialaste võrgustike ja koostöö väärtust õpetamise ja õppimise parendamiseks, mis pakuks nauditavat õpikogemust ja paremaid õpitulemusi.</p>			
Sisu	Refleksiooni tähendus õpetamisel, refleksiooni pedagoogiline alus, refleksioonimudelid, pädevuslünkade tuvastamine ja pideva kutsealase arengu võimalused.			
Kestus	4 juhendatud tundi			
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

	Õppesessioonieelne tegevus	1. Osalejad loevad artiklit/teksti reflekteerivast õppest ümberpööratud klassiruumi tegevusena.		https://www.youtube.com/watch?v=OgIFJMYv1JY
5 min	Mooduli tutvustus	2. Koolitaja tutvustab moodulit <i>powerpoint</i> -esitluse põhjal: <ul style="list-style-type: none"> • Moodul 'Ametialane kaasamine' • Täiskasvanute koolitajate kursuse struktuur • Reflekteeriva tegevuse mooduli struktuur Õppesessiooni tulemus		Ppt-esitlus mooduli kohta
25 min	Refleksiooni tähendus hariduses	3. Osalejatel palutakse defineerida mõistet „reflekteeriv õpetamine“, toetudes ümberpööratud klassiruumi ülesandele (lugemistekst ja YouTube video) ning kirjutada oma definitsioonid Padleti keskkonda (digitaalne töövahend, mis võimaldab kooskirjutamist ja jagamist). Osalejate pakutud definitsioonide üle arutletakse ning tegevuse kokkuvõtteks tehakse nimekiri refleksiooni tavapära- ja eelnevalt registreeruda Padlet-rakendusse, milleks kulub umbes 15 minutit. <p>Pärast kokkuvõtte tegemist vaatavad osalejad lühivideot refleksioonist õppetegevuses ning neil palutakse tuua välja peamised teemad ning ka lüngad nende enda vastavates teadmistes ja oskustes vastavalt videos esitatule.</p>	Õppijatel palutakse peamised punktid/ teemad tahvil kokku võtta.	Käsileht: Refleksiooni ja reflekteeriva õpetamise tähendus. 1. YouTube video reflekteerivast õpetamisest ja õppimisest. https://www.youtube.com/watch?v=ofGaDa3o6gQ Kestus: 3.49
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid

30 min	Tõhusa koolitaja omadused	<p>4. Osalejatel palutakse teha nimekiri nende arvates head ja halba koolitajat kirjeldavatest omadustest. Seejärel teevad nad väikestes rühmades nimekirja viiest parimast õpetamise ja õpetaja omadusest.</p> <p>5. Tegevuse lõpetuseks võrreldakse nimekirja osalejate seas läbi viidud uurimuse põhjal koostatud nimekirjaga.</p> <p>6. Seejärel teevad osalejad ülesande, mille abil tuvastada pädevuslünki, mis ühtlasi tähendab ka tegevuste tuvastamist, mille abil antud lünki ületada.</p> <p>7. Osalejatel palutakse jagada teistega tuvastatud kompetentsilünki ja nende parendamiseks leitud tegevusi.</p>	<p>Osalejad koostavad koolitaja omaduste nimekirja ja kategoriseerivad omadusi.</p> <p>Tööleht tuvastatud lünkade ja vastavate tegevustega</p>	<p>1 - 1.3 Tööleht – Tegevused Tegevus 1</p> <p>1.3 pptx-esitlus – reflekteerivast tegevusest .</p> <p>2 - 2.3 Tööleht - Pädevuslünkade tuvastamine</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamise meetodid	Vahendid
40 min	Refleksiooni mudelid ja töövahendid	<p>8. Osalejatel palutakse määratleda, mil määral kasutavad nad refleksiooni oma töös ja igapäevaelus, kuidas nad seda teevad, ning töölehe põhjal tuvastada võimalikke lünki oma teadmistes või pädevuses ja organisatsiooni tegevustes.</p> <p>9. Osalejatelt küsitakse refleksiooni haridusliku ja pedagoogilise aluse kohta, vastused märgitakse üles.</p> <p>10. Refleksioonimudeleid tutvustatakse ppt-esitluse põhjal, keskendudes eeskätt Kolbi, Gibbsi ja Mooni mudelitele.</p>		Käsileht: 1.3 Reflekteeriva tegevuse mudelid õpetamisel.

		11. Õppijatel palutakse väikestes rühmades või paaris (olenevalt grupi suurusest) arutleda erinevate reflekteerivate tegevuste mudelite erinevuste ja sarnasuste üle. Antud märkmetest tehakse ülevaade kogu grupile.	Arutelude vaatlus	1 - 1.3 Tööleht – Tegevused Tegevus 3 1.3 Rühmaarutelude vaatlus
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamise meetodid	Vahendid
30 min	Refleksiooni vahendid	12. Osalejatel palutakse kõneleda mistahes refleksiooni vahenditest, mida nad igapäevases töö- või eraelus kasutavad (nii traditsioonilisi kui digitaalseid). Antud vahendid kirjutatakse üles kas Padlet või tahvlile ning nende üle arutletakse. 13. Tutvustatakse nii digitaalseid kui traditsioonilisi vahendeid ning arutletakse nende kasutuse tõhususe üle. Õppesessiooni lõpuks antakse nimekiri enamjaolt tasuta digivahenditest, mida koolitajad võivad refleksioonis kasutada.		Käsileht: 1.3 Digitaalsed vahendid refleksiooniks
30 min	Refleksiooni teoreetilised ja hariduslikud alused õpetamisel	14. Koolitaja kasutab eelnevalt välja toodud tegevusi refleksiooniprotsessi käsitlemisel, sidudes selle Kolbi õpistiilide teooriaga. Koolitaja jagab käsilehed Kolbi teooria ja Dewey' lähenemisega, protsess kirjutatakse tahvlile üles. 15. Osalejad teevad ülesande, mille käigus seostatakse Kolbi reflektiivne tsükkel reflekteeriva õpetamiskogemusega.	Refleksiooniprotsess võetakse kokku (tahvlil/ppt) ning osalejatel palutakse kujutada seda ideeskeemil.	Käsileht /ppt-slaidid: 1.3 Esitlus – Reflekteeriv tegevus 1 - 1.3 Tööleht – Tegevused Tegevus 2

Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40 min	Refleksiooni praktika	<p>16. Osalejatele tutvustatakse üldist refleksioonitsükli mudelit ning refleksiooni suunavaid küsimusi.</p> <p>17. Õppijatele antakse üldine mall ning neil palutakse seda täiendada (kas paberil või mistahes veebivahendiga, mida nad on harjunud kasutama) vastavalt saadud juhisele.</p> <p>18. Pärast üldise malli täitmist palutakse õppijatel reflekteerida õppesessiooni/õppenädala tegevusi, täiendades antud reflekteerimisvahendit ning tähendades osa refleksiooniprotsessist või kogu ülesande üles audiovisuaalsete vahenditega.</p>	Arutelu: Osalejatel palutakse seostada eelnevalt käsitletud refleksiooniprotsessi mudeleid (Kolb, Gibbs ja Moon)	<p>1.3 Esitlus - Reflekteeriv tegevus (slaid: refleksiooni tsükkel)</p> <p>3 - 1.3 Tööleht – isikliku elu refleksioon</p> <p>4 - 1.3 Tööleht – õpetamistegevuse refleksioon</p>
Aeg	Eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
40 min	Hindamine	<p>19. Koolitaja näitab õppijatele, kuidas kasutada ideeskeemide tarkvara praktilise harjutuse tegemisel.</p> <p>20. Osalejad teevad ideeskeemi harjutusi (üksi või väikeses rühmas vastavalt grupi suurusele ja digivahendite kättesaadavusele) ning seejärel jagavad neid digitaalselt, arutledes vastavate sarnasuste ja erinevuste üle. Harjutus hõlmab ideeskeeme refleksiooni teemal, keskendudes digitaalsele refleksioonile vähemalt kahel tasandil.</p>	Osalejate koostatud ideeskeemid	<p>Igal osalejal peab olema ligipääs digivahendile (tahvelarvuti, sülearvuti, nutitelefoni või lauarvuti), millel on ideeskeemi tarkvara või ligipääs sellele, näit. Xmind.</p> <p>Ideeskeemi harjutus –</p>

		21. Ideeskeeme jagatakse omavahel, tuvastatakse erinevused ja sarnasused, arutelu.		1 - 1.3 Tööleht – Tegevus
	Sisu kokkuvõte	22. Koolitaja palub õppijatel tuua välja õppesessiooni peamised punktid ja teemad. Koolitaja märgib need üles ning vajadusel täiendab.	Kokkuvõte peamistest käsitletud teemadest.	
	Eneseanalüüs ja lõpetus			

MOODUL 10 – DIGIOSKUSED

1. ÕPPESESSIOONI KAVA	
Teema	Digivahendite valimine
Õppesessiooni õpiväljund(id)	<p>10.1.1. Validada, muuta ja kombineerida olemasolevaid vahendeid, et luua konkreetse õpiväljundi ja õppija vajadustele sobivad õpitegevused.</p> <p>10.1.2. Arutleda võimalikke piiranguid digivahendite kasutamisel (näit. autoriõigused, failitüüp, kättesaadavus), koostada nimekiri peamistest piirangutest esitlusena täiskasvanud õppijatele.</p> <p>10.1.3. Kasutada erinevaid digivahendeid ja allikaid (näit. interaktiivne tahvel, mobiiltelefonid) klassis koos täiskasvanud õppijatega, et motiveerida neid antud vahendeid kasutama ja seeläbi oma õpikogemust parendama.</p> <p>10.1.4. Luua koostöös õppimise tegevusi digikeskkonda (näit. blogid, wikid, virtuaalsed õpikeskkonnad) rühmaprojektide tarvis, mis eeldavad tulemuste ja väljundi digitaalset esitust.</p> <p>10.1.5. Kasutada digitehnoloogiat hindamiseks ning seeläbi kinnitada digitehnoloogia sobivust, mis aitab õppijatel jagada teadmisi ning saada kaaslastelt tagasisidet.</p> <p>10.1.6. Valmisolek uute formaatide ja meetoditega katsetamiseks ja nende välja töötamiseks, et integreerida digitehnoloogia õpetamise ja õppimisega.</p>
Kestus	4 tundi

Samm-sammult	Digivahendite eelised ja puudused õpetamisel ja õppimisel, õppimisel kasutatavad digitaalsed vahendid ja tööriistad, digivahendite valik, digivahendite kasutamine koostöös õppimisel, autoriõigused, avatud õpikeskkonnad (OER).			
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
Õppetöövälisel ajal	Ümberpööratud klassiruumi tegevused	1. Õppijatele antakse vastavad lingid ning neil palutakse vaadata lühivideot koostöös õppimise kohta ning lugeda artiklit digivahenditest.		1. YouTube video koostöös õppimisest. https://www.teachthought.com/technology/12-tech-tools-for-student-to-student-digital-collaboration/ https://youtu.be/czHcz80-vb4 2. 3. https://www.youtube.com/watch?v=rWEwv_qobpU

Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
10 min	Tutvustus ja ootused	<p>2. Õppesessiooni alguses arutatakse õppijate ootusi. Iga õppija võtab eri värvi märkmepabereid, näiteks rohelise ootuste ning sinise nendepoolse panuse jaoks. Õppijad kirjutavad üles märksõnad, mis väljendavad nende ootusi õppesessioonile (rohelist märkmepaberid) ja nende panust (sinised):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roheline märkmepaber: Mida ma ootan antud tunnist? Sinine märkmepaber: Kuidas mina panustan õppesessiooni kulgu? <p>3. Seejärel paigutatakse märkmepaberid pabertahvlile, mille võib jagada kaheks – üks ootustele ja teine õppijate panusele. Iga õppija tõuseb püsti, kleebib oma märkmepaberid tahvlile ja selgitab, mis on nende märksõnade taga. Koolitaja võib grupeerida märkmepabereid vastavalt nende sisulistele sarnasustele. Koolitaja võtab selle tunniosa kokku vastavalt õppijate esitatud ootustele ja nende kaastööle.</p>	Õppijate sisend	
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
20 min		<p>4. Koolitaja tutvustab ja selgitab mooduli eesmärgi ja õpiväljundeid.</p> <p>5. <u>Ajurünnak</u>: Õppijatel palutakse arutleda, miks kasutatakse digivahendeid õppimisel ja õpetamisel. Õppijad vastavad märksõnadega ning selgitavad nende valikut, kutsudes teisi üles selle üle arutlema. Koolitaja kirjutab peamised ideed tahvlile,</p>		<i>PowerPoint-esitlus</i>

		ajurünnaku ideed võetakse kokku. Antud tegevust võib teha individuaalselt või paaris tööna vastavalt grupi suurusele.		
30 min	Põhimõisted	<p>6. Koolitaja valib peamised ideed eelmisest ajurünnakuharjutusest ning toob välja, et tänapäeval ei saa me digitehnoloogiaga hakkama. Seega on oluline käsitleda seda ühe elulise põhioskusena ka õppimisel ja õpetamisel. Seejärel tutvustab koolitaja antud teema põhimõisteid ja definitsioone:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digiallikad - Digivahendid - Digitaalsed töövahendid - Õppeplatvormid ja virtuaalsed õpikeskkonnad - Avatud õpikeskkonnad (OER) <p>7. Eelmise tegevuse jätkuna ja põhiteema sissejuhatuseks palutakse õppijatel nimetada kodutööna loetu põhjal digivahendeid, mida võiks kasutada koostöös õppimisel. Ettepanekud kirjutatakse üles ning vajadusel täiendatakse populaarseimate/tuntuimate vahenditega, mida koostöös õppimisel kasutada.</p>	Peamised punktid kirjutatakse tahvlile	
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
35min	Digivahendid õppimiseks ja õpetamiseks	8. Õppijad uurivad ükshaaval erinevaid digitaalseid õppevahendeid. Valik peab olema lai, et näitlikustada erinevaid õpieesmärke. Kui õppijad juba teavad mõningaid vahendeid või mängu, võivad nad soovitusi anda.	Õppijate tagasiside	Kahooti loomise juhend (https://kahoot.com/)

30 min		<ul style="list-style-type: none"> • Esmalt tutvuvad õppijad mänguplatvormiga „Kahoot!“ (https://kahoot.com/), millega luua mängulisi viktoriine. Seejärel palutakse õppijatel üks mäng läbi mängida, näiteks viktoriini FAKE OFF quiz, mis on loodud ühe teise Erasmus+ projekti raames libauudiste teema näitlikustamiseks. Teisalt võib koolitaja luua eelnevalt ka eraldi Kahoot! viktoriini vastavalt antud juhendile. • Pärast mängu palutakse õppijatel anda kriitilist tagasisidet antud digivahendi osas ning nimetada selle kasutusvõimalusi (tugevused, puudused, võimalikud edasiarendused jne). Õppijad töötavad paaris ning jagavad hiljem mõtteid kogu rühmaga. Vastused kirjutatakse üles ning nende alusel toimub rühmaarutelu, koolitaja täiendab vajadusel. • Koolitaja täiendab vajadusel õppijate sisendit ning võtab kommentaarid tahvlil kokku. <p>9. <u>MOOCid</u></p> <p>Õppijatele tutvustatakse avatud veebipõhiseid masskursuseid MOOC (Massive Open Online Course) ning neil palutakse üks MOOC läbi teha. Näiteks Euroopa Komisjoni „HELP Online Courses“ (http://help.elearning.ext.coe.int/). Õppijatel tuleb konto avada, uurida erinevaid kursuseid ning teha läbi esimene moodul(id).</p> <p>10. Pärast MOOCi kasutamist palutakse õppijatel anda tagasisidet antud õppemeetodi eeliste ja puuduste kohta, samuti mis tingimustel võiksid nad seda kasutada oma õppijate õppe hõlbustamiseks. Antud tegevust võib teha individuaalselt või 2-3-liikmelistes gruppides vastavalt rühma suurusele.</p>	Tagasiside kesksed punktid	
--------	--	---	----------------------------	--

30 min		<p>11. <u>Õppevideod</u> – õppijatele tutvustatakse õppevideoid, mille kaudu saab teadmisi konkreetsete teemade kohta vastavalt õpieesmärkidele. Seejärel palutakse õppijatel erinevaid õppevideoid vaadata. Näiteks sisenevad nad Moodle platvormi (https://moodle.com/) ja vaatavad videoid, kuidas Moodle'it kasutada (Learn Moodle Basics 3.5).</p> <p>12. Kui õppijad on õppevideod läbi vaadanud, palutakse neil mõelda antud õppemeetodi eelistele ja puudustele ning millistel tingimustel võiksid nad neid kasutada oma õppijate õppe hõlbustamiseks. Antud tegevust võib teha individuaalselt või 2-3-liikmelistes gruppides vastavalt rühma suurusele.</p>		
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
15 min	Autoriõigused ja avaldatud informatsiooni kasutamine	<p>13. Õppijatel palutakse meenutada peamisi reegleid, õigusnorme ja piiranguid avaldatud materjalide kasutamisel, mis ei ole OER, sealhulgas hariduslikul eesmärgil (käsitatud eelnevalt teises moodulis). Seejärel vaatavad õppijad TED videot, mis teeb kokkuvõtte autoriõigustega seotud reeglitest ja õigusnormidest. Peamised punktid märgitakse üles tahvile.</p> <ul style="list-style-type: none"> • RANSLEY, L. (2011), Copyright in the Digital Age. TEDx Goodenough College. Olulised lõigud õppijatele näitamiseks: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alates 4:42 kuni 5:07 ○ Alates 6:57 kuni 7:56 ○ Alates 8:27 kuni 9:22 ○ Alates 9:54 kuni 11:14 	Tehakse nimekiri autoriõigustega kaetud informatsiooni kasutamise reeglitest, õigusnormidest ja piirangutest.	Esitlusmaterjalid RANSLEY, L. (2011), Copyright in the Digital Age . TEDx Goodenough College

		<ul style="list-style-type: none"> • Arutelus käsitletakse ka autoriõiguste rikkumise tagajärgi ja võimalikke karistusi. 		
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
45 min	Digivahendite kasutamine koostöös õppimises	<p>14. Antud ülesandeks jagatakse õppijad väikestesse gruppidesse (2-3). Neil tuleb luua õpitegevus, mille tegemiseks ja esitlemiseks peavad õppijad kasutama digitaalseid vahendeid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koolitaja annab õppesessiooni juhendamiseks vastava malli/tabeli. Harjutuse lõpus on igal rühmal 5-7 minutit tutvustada oma ülesannet teistele, kasutades digitaalseid vahendeid/tehnoloogiat. Esitlustele võib järgneda arutelu. • Koolitaja jälgib õppijate osalust ja panust antud ülesandes. 	Grupiesitlused	<p><i>Koolitaja vaatlusankeet</i></p> <p><i>Koostöös õppimise juhend</i></p>
Aeg (umbkaudne)	Õppe-eesmärk	Õpitegevus / ülesanne	Kontrolli- ja hindamismeetodid	Vahendid
5	Sisu kokkuvõte	15. Õppijatel palutakse meenutada õppesessiooni peamisi teemasid ning koolitaja märgib need tahvlile.		
20	Tagasiside ja lõpetus	16. Antud tegevus hõlmab õppijate tagasisidet õppesessioonile vastavalt jagatud vormile, millele järgneb lühike arutelu. Tegemist on eneseanalüüsiga ning õppijad võivad jagada oma mõtteid kogu rühmaga.		<i>Eneseanalüüsi vorm</i>

Käesolev dokument koostati **The Bigger Picture partnerluse** raames:

Koordinaator

[Global Learning & Skills Partnership](#) (UK)

Partnerid

[AidLearn, Consultoria em Recursos Humanos Lda](#) (PT)

[The Association of Estonian Adult Educators ANDRAS](#) (EE)

[IFAID Aquitaine](#) (FR)

[Morley College](#) (UK)

[Prometeo](#) (IT)

[Universidad de Sevilla](#) (ES)

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Käsiraamatus toodud teave ja seisukohad pärinevad autori(te)lt ega väljenda ilmtingimata Euroopa Liidu ametlikku seisukohta. Euroopa Liidu institutsioone, asutusi ning nende nimel tegutsevaid isikuid ei saa pidada vastutavaks siinses tekstis sisalduva teabe kasutamise eest.